

PIRMĀS INSTANCES TIESAS RĪKOJUMS

(trešā palāta)

2007. gada 30. aprīlī *

Lieta T-387/04

EnBW Energie Baden-Württemberg AG, Karlsruhe [*Karlsruhe*] (Vācija), ko pārstāv K. D. Ēlermans [*C.-D. Ehlermann*], M. Seifarts [*M. Seyfarth*], A. Gutermuts [*A. Gutermuth*] un M. Vismans [*M. Wissmann*], advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv U. Velkers [*U. Wölker*], M. Nijārs [*M. Niejahr*] un T. Šarfs [*T. Scharf*], pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*] un U. Forsthofs [*U. Forsthoff*], pārstāvji, kuriem palīdz D. Zelnērs [*D. Sellner*] un U. Karpenšteins [*U. Karpenstein*], advokāti,

persona, kas iestājusies lietā,

* Tiesvedības valoda — vācu.

par prasību atcelt Komisijas 2004. gada 7. jūlija Lēmumu C(2004) 2515/2, galīgā redakcija, par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu valsts sadales plānu, ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvai 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 32. lpp.), paziņojusi Vācijas Federatīvā Republika.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Jēgers [*M. Jaeger*], tiesneši J. Azizi [*J. Azizi*] un E. Kremona [*E. Cremona*], sekretārs E. Kulons [*E. Coulon*],

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

Atbilstošās tiesību normas

- ¹ Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 32. lpp.), sākot ar 2005. gada 1. janvāri, izveido sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (turpmāk tekstā — “kvotu tirdzniecības sistēma”), lai

veicinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu un it īpaši oglekļa dioksīda (turpmāk tekstā — “CO₂”) emisiju samazināšanos rentablā un ekonomiski efektīvā veidā (Direktīvas 2003/87 1. pants). Tās pamatā ir pienākumi, kas Kopienai izriet no Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un no Kioto protokola. Šo protokolu apstiprināja ar Padomes 2002. gada 25. aprīļa Lēmumu 2002/358/EK par ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi (OV L 130, 1. lpp.). Tas stājās spēkā 2005. gada 16. februārī.

- 2 Kopiena un dalībvalstis ir apņēmušās 2008.–2012. gadā par 8 % samazināt kopējās antropogēnās to siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, kuras minētas Kioto protokola A pielikumā, salīdzinot ar 1990. gadiem (Direktīvas 2003/87 preambulas ceturtais apsvērums).
- 3 Šajā sakarā Direktīva 2003/87 galvenokārt paredz, ka siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijai, kura ceļas no iekārtām, kas uzskaitītas I pielikumā, ir jāsaņem iepriekšēja atļauja un jāiedala kvotas, kas paredzētas saskaņā ar emisijas kvotu valsts sadales plāniem (turpmāk tekstā — “VSP”). Ja operatoram izdodas samazināt šo emisiju, pārpalikušās kvotas var pārdot citiem operatoriem. Arī otrādi — tādas iekārtas operators, kurai ir pārāk liela emisija, var nopirkt nepieciešamās kvotas no operatora, kuram ir pārpalikums.
- 4 Atbilstoši Direktīvas 2003/87 I pielikumam tās piemērošanas jomā tostarp iekļauj dažas iekārtas, kas darbojas enerģētikas jomā, proti, sadedzināšanas iekārtas ar nominālo siltumspēju virs 20 megavatiem (MW), naftas pārstrādes uzņēmumus un koksēšanas krāsnis.

- 5 Direktīva 2003/87 paredz pirmo posmu no 2005. līdz 2007. gadam (turpmāk tekstā — “pirmais kvotu sadales periods”), kam seko pirmais saistību posms, kas paredzēts Kioto protokolā, tad otro posmu no 2008. līdz 2012. gadam (turpmāk tekstā — “otrais kvotu sadales periods”), kas atbilst iepriekš minētajam pirmajam saistību periodam (Direktīvas 2003/87 11. pants).

- 6 Precīzāk, kvotu tirdzniecības sistēmas pamatā, pirmkārt, ir pienākums saņemt iepriekšēju atļauju siltumnīcas efektu izraisošās gāzes emisijai (Direktīvas 2003/87 4.–8. pants) un, otrkārt, kvotas, kas atļauj operatoram, kuram tās pieder, noteikta daudzuma siltumnīcas efektu izraisošās gāzes emisiju (Direktīvas 2003/87 12. panta 3. punkts).

- 7 Direktīvas 2003/87 9.–11. pants paredz kvotu sadales nosacījumus un procedūras, kuras, pamatojoties uz VSP, piemēro valsts kompetentās iestādes, sadalot kvotas iekārtu operatoriem.

- 8 Tādējādi Direktīvas 2003/87 9. panta 1. punkta pirmajā daļā ir precizēts:

“Par katru periodu, kas minēts 11. panta 1. un 2. punktā, katra dalībvalsts izstrādā [VSP], ar kuru nosaka kopējo kvotu daudzumu, ko valsts nodomājusi piešķirt uz šo periodu, un ierosināto to sadales kārtību. [VSP] pamatā ir jābūt objektīviem un pārredzamiem kritērijiem, arī tiem, kas minēti III pielikumā, pienācīgi ņemot vērā sabiedrības atsauksmes. Komisijai neatkarīgi no Līguma, vēlākais, līdz 2003. gada 31. decembrim jāizstrādā III pielikumā minēto kritēriju īstenošanas pamatnostādnes.”

9 Komisija pieņēma minētās pamatnostādnes, izdodot 2004. gada 7. janvāra Paziņojumu COM(2003) 830, galīgā redakcija, par pamatnostādnēm, lai palīdzētu dalībvalstīm īstenot kritērijus, kas uzskaitīti Direktīvas 2003/87/EK III pielikumā, un par nepārvaramas varas apstākļiem (turpmāk tekstā — “Komisijas pamatnostādnes”).

10 Direktīvas 2003/87 9. panta 1. punkta otrajā daļā ir norādīts:

“[VSP] par periodu, kas minēts 11. panta 1. punktā, ir jāpublicē un jāpaziņo Komisijai un citām dalībvalstīm, vēlākais, līdz 2004. gada 31. martam. Turpmākajiem periodiem [VSP] ir jāpublicē un jāpaziņo Komisijai un dalībvalstīm vismaz 18 mēnešus pirms attiecīgā perioda sākuma.”

11 Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā ir noteikts:

“Triju mēnešu laikā pēc [VSP] paziņošanas, ko dalībvalsts izdara saskaņā ar 1. punktu, Komisija var noraidīt [VSP] vai kādu tā daļu sakarā ar tā neatbilstību III pielikumā vai 10. pantā minētajiem kritērijiem [III pielikumā minētajiem kritērijiem vai 10. pantam]. Dalībvalsts pieņem lēmumu saskaņā ar 11. panta 1. vai 2. punktu tikai tad, ja Komisija piedāvātos grozījumus ir akceptējusi. Atteikuma gadījumā Komisija sniedz pamatojumu.”

12 Saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10. pantu uz pirmo kvotu sadales periodu dalībvalstīm ir jāpiešķir vismaz 95 % no kvotām bez maksas.

13 Direktīvas 2003/87 11. pants par kvotu sadali un piešķiršanu paredz:

“1. Uz triju gadu periodu, kas sākas 2005. gada 1. janvārī, katra dalībvalsts nolemj kopējo kvotu daudzumu, ko tā piešķirs uz šo periodu, un šo kvotu sadali katras iekārtas operatoram. Šis lēmums ir jāpieņem vismaz trīs mēnešus pirms perioda sākuma, pamatojoties uz [VSP], kas izstrādāts atbilstīgi 9. pantam, un saskaņā ar 10. pantu, pienācīgi ņemot vērā sabiedrības atsauksmes.

2. Uz piecu gadu periodu, kas sākas 2008. gada 1. janvārī, un uz katru nākamo piecu gadu periodu katra dalībvalsts nolemj kopējo kvotu daudzumu, ko tā piešķirs uz šo periodu, un sāk kvotu piešķiršanas procesu katras iekārtas operatoram. Šis lēmums ir jāpieņem vismaz 12 mēnešus pirms attiecīgā perioda sākuma, pamatojoties uz [VSP], kas izstrādāts atbilstīgi 9. pantam, un saskaņā ar 10. pantu, pienācīgi ņemot vērā sabiedrības atsauksmes.

3. Lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar 1. vai 2. punktu, jābūt saskaņā ar Līguma prasībām, jo īpaši ar tā 87. un 88. pantu. Lemjot par kvotu sadali, dalībvalstīm ir jāreķinās, ka jaunajām iekārtām būs jānodrošina piekļuve kvotām.

[..]”

14 Direktīvas 2003/87 III pielikumā uzskaitīti 11 kritēriji, kas piemērojami VSP.

15 Saskaņā ar III pielikuma 1. kritēriju:

“Kopējam piešķiramo kvotu daudzumam uz attiecīgo periodu ir jābūt saskaņotam ar dalībvalsts saistībām ierobežot emisiju atbilstīgi Lēmumam 2002/358 [..] un Kioto protokolam, ņemot vērā, no vienas puses, kopējo [kopējās] emisijas daļu, ko aptver šīs kvotas, salīdzinot ar emisiju no avotiem, uz kuriem neattiecas šī direktīva, un, no otras puses, valstu enerģētikas politiku, un jābūt saskaņotam ar valsts klimata pārmaiņu programmu. Kopējais piešķiramo kvotu daudzums nedrīkst pārsniegt daudzumu, kāds šķiet vajadzīgs šā pielikuma kritēriju stingrai piemērošanai. Pirms 2008. gada daudzumam jābūt saskaņotam ar iespēju katrai dalībvalstij sasniegt vai pat pārsniegt mērķus saskaņā ar Direktīvu [Lēmumu] 2002/358 [..] un Kioto protokolu.”

16 Atbilstoši III pielikuma 5. kritērijam:

“[VSP] nedrīkst diskriminēt uzņēmējsabiedrības vai nozares, [..] nepiemēroti atbalstot noteiktus uzņēmumus vai darbības, saskaņā ar Līguma prasībām, it īpaši tā 87. un 88. pantu.”

17 Attiecībā uz 5. kritēriju Komisijas pamatnostādņu 47. punktā ir precizēts, ka “ir piemērojami parastie noteikumi valsts atbalsta jomā”.

18 III pielikuma 10. kritērijā ir noteikts, ka “[VSP] satur iekārtu uzskaitījumu, uz kurām attiecas šī direktīva, līdz ar katrai iekārtai paredzēto kvotu daudzumu”.

- 19 Direktīvas 2003/87 12. panta 1. punkts paredz, ka kvotas var pārskaitīt starp fiziskām un juridiskām personām Kopienā vai personām trešās valstīs. Saskaņā ar 12. panta 3. punktu pirms katra gada 1. maija katras iekārtas operators nodod kompetentajai iestādei kvotu skaitu, kurš līdzvērtīgs attiecīgās iekārtas kopējam emisijas apjomam iepriekšējā kalendārajā gadā, lai šīs kvotas pēc tam varētu anulēt.
- 20 Saskaņā ar Direktīvas 2003/87 13. panta 1. punktu kvotas ir derīgas tikai attiecībā uz emisiju periodā, uz kuru tās ir piešķirtas.

Prāvas rašanās fakti

I — Komisijas 2004. gada 17. marta vēstule

- 21 2004. gada 17. marta Vides ģenerāldirektorāta (ĢD) un Konkurences ģenerāldirektorāta ģenerāldirektoru kopīgajā vēstulē, kas adresēta dalībvalstīm un kuras priekšmets ir “Valsts atbalsts un [VSP]”, Komisija precizēja procedūras un kritērijus, ko tā paredzēja piemērot attiecībā uz iespējamo valsts atbalsta novērtēšanu, kas piešķirts sakarā ar VSP īstenošanu atbilstoši Direktīvas 2003/87 III pielikumā noteiktajiem kritērijiem.
- 22 Šajā vēstulē Komisija izklāstīja veidu, kādā tā ir nolēmusi interpretēt Direktīvas 2003/87 III pielikuma 5. kritēriju, izvērtējot VSP. Šajā sakarā Komisija vispirms atgādināja, ka attiecībā uz četriem kritērijiem, kas paredzēti EKL 87. panta 1. punktā, tā savos 2000. gada 29. marta, 2001. gada 28. novembra un 2003. gada 24. jūnija

lēmumos, kas attiecīgi pieņemti lietā Nr. 653/99 (Dānija, CO₂ kvotas) (OV C 322, 9. lpp.), lietā Nr. 416/01 (Apvienotā Karaliste, emisijas kvotu tirdzniecības sistēma) (OV 2002, C 88, 16. lpp.) un lietā Nr. 35/03 (Nīderlande, NO_x (slāpekļa oksīdi), emisijas kvotu tirdzniecības sistēma) (OV C 227, 8. lpp.), uzskatīja, ka šie kritēriji bija izpildīti. Šajos lēmumos tā uzskatīja, ka emisijas kvota ir pielīdzināma nemateriālam īpašumam (*intangible asset*), kura vērtību nosaka pēc tirgus vērtības, ka tādējādi fakts, ka valsts tos bez maksas piešķir uzņēmumiem, ir labums, ko gūst uzņēmumi, ka, atsakoties no šo kvotu pārdošanas, piemēram, konkursa ceļā, valsts atsakās no resursiem tādējādi, ka šī labuma piešķiršanas rezultātā valsts resursi tiek nodoti, un, visbeidzot, ka attiecīgie labumi bija selektīvi, ietekmēja tirdzniecību starp dalībvalstīm un izkropļoja vai draudēja izkropļot konkurenci.

- 23 Komisija turpinājumā šajā vēstulē apgalvoja, ka, lai gan Kopienas tirdzniecības sistēma atšķiras no to valstu tirdzniecības sistēmām, kuras minētas iepriekš minētajos lēmumos, tā uzskata, ka VSP var ietvert faktus, kas varētu izkropļot konkurenci un veidot valsts atbalstu. Tā norādīja, ka šāds gadījums, piemēram, ir tad, ja dalībvalsts uzņēmumiem piešķir vairāk kvotu nekā nepieciešams emisijai, kas paredzēta šajā sadales periodā, jo šiem uzņēmumiem ir iespēja pārdot pārpalikušās kvotas un saglabāt no pārdošanas gūto peļņu. Tā atzīmēja, ka šie labumi var būtiski izkropļot konkurenci un ka, tā kā šos labumus nepamato ekoloģiski apsvērumi, tai principā tie ir jāuzskata par ar kopējo tirgu nesaderīgu valsts atbalstu. Tādējādi Komisija norādīja, ka, ja tā konstatētu, ka kāds no VSP šādā veidā sniedz priekšroku noteiktiem uzņēmumiem, tā pēc savas iniciatīvas uzsāktu procesu valsts atbalstu jomā. Gadījumā, ja VSP šajā sakarā neparedz piešķirt "pārmērīgu kvotu daudzumu", tomēr valsts atbalsta elements Direktīvas 2003/87 10. panta nozīmē ir tad, ja dalībvalsts nolemj pirmajam sadales periodam piešķirt vairāk kā 95 % kvotu bez maksas, tā rezultātā atsakoties no valsts ienākumiem.

- 24 Visbeidzot, Komisija šajā vēstulē norāda, ka attiecībā uz pirmo sadales periodu tā nepieprasis formālu VSP paziņošanu atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam, bet tā rūpīgi izskatīja VSP, kas paziņoti atbilstoši Direktīvai 2003/87, un it īpaši katrā

atsevišķā gadījumā tā izskatīs jautājumu par to, vai tie varētu radīt būtiskus un ar Līgumu nesaderīgus konkurences izkropļojumus. Tā norādīja, ka šādā gadījumā tā noteikti piemēros visus līdzekļus, kas ir tās rīcībā atbilstoši noteikumiem par valsts atbalstu.

II — Vācijas VSP

- 25 2004. gada 31. martā Vācijas Federatīvā Republika atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 1. punktam Komisijai paziņoja Vācijas VSP pirmajam sadales periodam.
- 26 Vācijas VSP ietver “makro plānu” un “mikro plānu”. Makro plānā ir iekļauta valsts emisijas budžeta sadale un noteikts kopējais kvotu daudzums, kas ir jāpiešķir atbilstoši Vācijas saistībām, ko tā ir uzņēmusies attiecībā uz emisijas daudzumu samazināšanu. Mikro plāns regulē kvotu piešķiršanu dažādu iekārtu operatoriem un paredz kvotu rezerves izveidi, kas paredzēta jaunajiem operatoriem.
- 27 Saskaņā ar kvotu daudzuma ierobežošanas principu, kas izriet no Direktīvas 2003/87 III pielikuma 1. kritērija, Vācijas VSP principā emisijas kvotu piešķiršanu operatoriem ierobežo ar daudzumu, kas nepieciešams, lai segtu iepriekšējās emisijas (esošās iekārtas) vai paredzamās emisijas (jaunās iekārtas). Tomēr uz šo principu attiecinā īpašus noteikumus, kas izklāstīti turpmāk.

- 28 Par esošajām iekārtām, proti, par tām, kuru ekspluatācija ir uzsākta pirms 2002. gada 31. decembra, bez maksas piešķiramo kvotu daudzumu aprēķina, pamatojoties uz iepriekšējo gada vidējo CO₂ emisiju daudzumu, piemērojot tā saukto “grandfathering” aprēķinu metodi. Piešķiramo kvotu daudzumu nosaka, reizinot vēsturiskos emisijas datus ar “izpildes faktoru” (*Erfüllungsfaktor*), ko nosaka, pamatojoties uz sasniedzamo emisijas samazināšanas mērķi. Šis izpildes faktors parasti ir mazāks par 1, lai varētu panākt samazinājumu, salīdzinot ar iepriekšējo emisijas līmeni, un gala rezultātā ierobežot kopējo piešķiramo kvotu daudzumu.
- 29 Saskaņā ar tā saukto “malus” noteikumu par 0,15 tiks samazināts otrajā sadales periodā piemērojamais izpildes faktors vecajām sadedzināšanas iekārtām, kas darbojās īpaši neefektīvi, proti, brūnoglū sadedzināšanas iekārtām un akmeņogļu sadedzināšanas iekārtām, kuru energoefektivitātes neto līmenis — kas nosaka enerģijas daudzumu, kādu satur kurināmais un ko pārstrādā par elektroenerģiju, — attiecīgi ir zemāks par 31 % un 36 %. Attiecībā uz brūnoglū sadedzināšanas iekārtām samazinājumu tomēr nepiemēros tad, ja šo iekārtu operatori tās aizstās ar citām iekārtām atbilstoši “kvotu pārskaitīšanas noteikumam” (skat. šā rīkojuma 31. punktu). “Malus” noteikumam vajadzētu rosināt uz novecojušu un neefektīvu iekārtu ātru nomaiņu.
- 30 Jaunām iekārtām, proti, tām, kuru darbība ir uzsākta pēc 2005. gada 1. janvāra vai kuras pēc šī datuma palielināja ražošanas jaudas, pirmo 14 ekspluatācijas gadu laikā saskaņā ar tā sauktajiem “jauno operatoru” noteikumiem piešķir kvotu daudzumu, kas atbilst paredzamajai emisijai, ko novērtē, ņemot vērā kā kritēriju (*benchmark*) “labākās pieejamās tehnoloģijas” stāvokli. Šā perioda laikā izpildes faktors paliek nemainīgs un ir vienāds ar 1. Attiecībā uz iekārtām, kas ražo elektroenerģiju, piešķiramo kvotu daudzumam ir noteikta robežvērtība 750 g CO₂/kWh. Tomēr mazākas emisijas gadījumā piešķiramo kvotu daudzums nevar pārsniegt to, kas ir faktiski nepieciešams iekārtai, ņemot vērā minimālo likmi 365 g CO₂/kWh.

- 31 Saskaņā ar tā saukto “kvotu pārskaitīšanas” noteikumu gadījumā, ja pēc operatora pieprasījuma tiek slēgta iekārta, kas atrodas Vācijā, kvotas, kas bija piešķirtas šai iekārtai, netiek atņemtas, ja operators uzsāk jaunas iekārtas ekspluatāciju Vācijas teritorijā trīs mēnešu laikā, skaitot no vecās iekārtas slēgšanas brīža. Šādā gadījumā kvotas piešķir četrus gadus, pamatojoties uz iekārtas, kas ir pārtraukusi savu darbību, agrākajām emisijām, un pēc tam šīs kvotas aprēķina no jauna uz 14 gadu periodu, pamatojoties uz izpildes faktoru 1. Tādējādi elektroenerģijas ražošanas iekārtas operators nav pakļauts valsts kritērijiem par “labāko pieejamo tehnoloģiju” un emisijas robežvērtību 750 g CO₂/kWh, kuriem principā ir pakļautas jaunās iekārtas (skat. šā rīkojuma 30. punktu). Šim noteikumam būtu jāveicina novecojušu un neefektīvu iekārtu priekšlaicīga nomaīņa ar iekārtām, kurām ir samazināta emisija.
- 32 Attiecībā uz kodolektrostacijām — tā sauktie “īpašas kvotu sadales” (*Soderzuteilung*) noteikumi paredz pagaidu un kompensācijas kvotu piešķiršanu sakarā ar operatoriem uzlikto pienākumu laikā no 2003. līdz 2007. gadam slēgt dažas kodolektrostācijas atbilstoši *Gesetz zur geordneten Beendigung der Kernenergienutzung zur gewerblichen Erzeugung von Elektrizität* (Vācijas likums par pakāpenisku kodolenerģijas ražošanas elektroenerģijas tirdzniecības nolūkos pārtraukšanu, *BGBI.* 2002 I, 1351. lpp.). Šī īpašā kvotu sadale attiecas tikai uz Štades [*Stade*] spēkstaciju (kas slēgta 2003. gadā un kuras operators ir sabiedrība *E.ON AG*) un Obrighaimas [*Obrighheim*] spēkstaciju (kas slēgta 2005. gadā un kuras operators ir prasītāja), jo citu kodolektrostaciju slēgšana ir paredzēta tikai pēc 2007. gada. Īpašā kvotu sadale pirmajā sadales periodā ir ierobežota uz 1,5 miljoniem tonnu CO₂ gadā un tai būtu jāsedz emisijas palielināšanās, kas izriet no attiecīgo operatoru parasto spēkstaciju pārāk lielas izmantošanas, kas bija nepieciešama, lai kompensētu elektroenerģijas zaudējumus, kas radušies no kodolektrostaciju slēgšanas vai nomaīņas.
- 33 Vācijas VSP ir pamats 2007. gada *Zuteilungsgesetz* (Vācijas 2004. gada 26. augusta likums par emisijas kvotu sadali pirmajā sadales periodā, *BGBI.* 2004 I, 2211. lpp., turpmāk tekstā — “kvotu sadales likums”). Attiecībā uz aspektiem, kas ir nozīmīgi šai lietai, kvotu sadales likuma noteikumi lielākoties neatšķiras no Vācijas VSP

noteikumiem. Turklāt Vācijas Federatīvā Republika 2004. gada 8. jūlijā pieņēma *Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie 2003/87/EG über ein System für den Handel mit Treibhausgasemissionszertifikaten in der Gemeinschaft* (likums, kas transponē Direktīvu 2003/87, ar kuru ievieš kvotu tirdzniecības sistēmu, *BGBl.* 2004 I, 1578. lpp.).

III — Vācijas enerģijas tirgus

34 Vācijā četri energouzņēmumi, proti, sabiedrības *RWE AG*, *E.ON AG*, *Vattenfall Europe AG* un prasītāja, saražo un piegādā apmēram 88 % no Vācijas elektroenerģijas ražošanas jaudas. Attiecīgā tirgus atlikušos 12 % sadala mazi un vidēji energouzņēmumi, tostarp pašvaldībām piederošās spēkstacijas (*Stadtwerke*).

35 Prasītāja ir trešais lielākais energouzņēmums Vācijā, kurš 37 % no kopējās saražotās jaudas 14 gigavatu (GW) apmērā nodrošina ar kodolelektrostacijām un 29 % — ar brūnoglū un akmeņoglū sadedzināšanas iekārtām. Attiecībā uz citiem lielajiem Vācijas energouzņēmumiem ražošanas daļas, ko attiecībā uz vispārējo ražošanas jaudu attiecīgi, no vienas puses, nodrošina kodolelektrostacijas un, no otras puses, brūnoglū un akmeņoglū sadedzināšanas iekārtas, ir šādas:

— *RWE* (kopējā ražošanas jauda 34 GW): 16 % kodolenerģija un 58 % enerģija no brūnoglū un akmeņoglū sadedzināšanas;

— *E.ON* (kopējā ražošanas jauda 25 GW): 34 % kodolenerģija un 35 % enerģija no brūnoglū un akmeņoglū sadedzināšanas;

- *Vattenfall Europe* (kopējā ražošanas jauda 15 GW): 9 % kodolenerģija un 61 % enerģija no brūnoglū un akmeņoglū sadedzināšanas.

IV — Administratīvā procedūra

A — Prasītājas sūdzība

³⁶ 2004. gada 17. jūnija vēstulē prasītāja iesniedza sūdzību Komisijas Vides ģenerāldirektorātam un Konkurences ģenerāldirektorātam ar pamatojumu, ka kvotu pārskaitīšanas noteikums, kas paredzēts Vācijas VSP un kvotu sadales likuma 10. pantā, nepamatoti sniedz priekšrocības cita starpā tās galvenajai konkurentei — *RWE*. Sūdzībā prasītāja norādīja, ka pēc novecojošo parasto sadedzināšanas iekārtu aizstāšanas ar jaunām iekārtām *RWE* saņems bez maksas pārāk lielu emisijas kvotu daudzumu, it īpaši attiecībā pret kvotu daudzumu, uz ko varētu pretendēt prasītāja kodolelektrostaciju slēgšanas vai nomaiņas gadījumā, piemērojot īpašas kvotu sadales noteikumu un kvotu sadales likuma 15. pantu. Ņemot vērā šo konkurences traucējumu, prasītāja cita starpā lūdza Komisiju, pamatojoties uz Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktu, noraidīt Vācijas VSP un, piemērojot EKL 88. panta 2. punktu, uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru pret Vācijas Federatīvo Republiku.

³⁷ 2004. gada 22. jūnija vēstulē prasītāja atkārtoja savu prasību un precizēja sūdzības pamatojumu. Tā norādīja, ka Vācijas VSP un it īpaši kvotu pārskaitīšanas noteikums pārkāpj Direktīvas 2003/87 III pielikuma 5. kritēriju, EKL 87. pantu, kā arī brīvību veikt uzņēmējdarbību. Savas sūdzības pamatojumam prasītāja būtībā norāda, ka kvotu pārskaitīšanas noteikuma piemērošanas rezultātā, ko izmanto tās galvenie

konkurenti, tostarp *RWE*, notiek “pārmērīga” kvotu piešķiršana jaunajām iekārtām, ar ko nomaina vecās sadedzināšanas iekārtas, jo attiecīgajiem operatoriem četru gadu garumā piešķir emisijas kvotu daudzumu, pamatojoties uz novecojošo nomainīto iekārtu vajadzībām. Tādējādi attiecīgie operatori var pārdot tirgū kvotu pārpalikumu — kas nav nepieciešams, lai aptvertu krietni mazāko jaunās efektīvākās iekārtas emisiju, — un gūt nepamatotu konkurences priekšrocību. Savukārt kodolelektrostacijas nomaiņas gadījumā — vienīgā iespēja, kas ir pieejama prasītājam tās ekonomiskās situācijas dēļ, — īpašas kvotu sadales noteikums neparedz līdzvērtīgas priekšrocības piešķiršanu un ar to nepietiek, lai kompensētu ražošanas jaudas zudumu, kas izriet no kodolelektrostaciju darbības pārtraukšanas. Tādēļ, lai kompensētu zaudēto ražošanas jaudu, tai būtu jāražo vairāk elektroenerģijas un tā rezultātā emisija, izmantojot parastās iekārtas, būtu lielāka, un tai šīs papildu nepieciešamās kvotas būtu jāpērk. Turklāt prasītāja apgalvoja, ka šī labvēlīgākā attieksme it īpaši attiecībā pret *RWE*, kas nelabvēlīgi ietekmē prasītāju, nav attaisnota nedz no Direktīvas 2003/87, nedz no EKL 87. panta viedokļa.

B — *Apstrīdētais lēmums un Komisijas 2004. gada 7. jūlija paziņojums*

38 2004. gada 7. jūlija Lēmumā C(2004) 2515/2, galīgā redakcija, par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu valsts sadales plānu, ko atbilstoši Direktīvai 2003/87 paziņojusi Vācijas Federatīvā Republika (turpmāk tekstā — “Apstrīdētais lēmums”), Komisija noraidīja Vācijas VSP tikai tiktāl, ciktāl tas paredzēja atsevišķus emisijas kvotu sadales *ex post* pielāgošanas pasākumus, tos atzīstot par nesaderīgiem ar Direktīvas 2003/87 III pielikuma 5. un 10. kritēriju. Paziņojums par neatbilstību tomēr neattiecas uz to Vācijas VSP daļu, par kuru prasītāja iesniedza sūdzību.

39 Attiecībā uz noteikumu par valsts atbalstu un kvotu pārskaitīšanas noteikuma piemērošanu Apstrīdētā lēmuma preambulas devītajā un desmitajā apsvērumā ir norādīts:

“Pamatojoties uz dalībvalsts sniegtajām ziņām, Komisija uzskata, ka iespējamo atbalstu, iespējams, uzskatīs par saderīgu ar kopējo tirgu, kolīdz to izvērtēs atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam.

Saskaņā ar Komisijas viedokli attiecīgās dalībvalsts norādes par kvotu pārskaitīšanu pierāda to, ka [sadales] periodā, uz ko attiecas šis [VSP], nekādas priekšrocības, kas no šīs kvotu pārskaitīšanas radušās dažām iekārtām, salīdzinot ar līdzvērtīgiem jauno operatoru ieguldījumiem, nepārsniegs to, kas ir attaisnots ar ekoloģisko ieguvumu, kas izriet no attiecīgā pasākuma. Nākamajā [sadales] periodā vairs nepastāv starpība starp, no vienas puses, iekārtām, kas, iespējams, tiks pārceltas, un, no otras puses, iekārtām, kas tiek nodotas jaunajiem operatoriem paredzētajā rezervē.”

40 3.3. punktā Komisijas 2004. gada 7. jūlija Paziņojumā COM(2004) 500, galīgā redakcija, Padomei un Eiropas Parlamentam par Komisijas 2004. gada 7. jūlija lēmumiem attiecībā uz Austrijas, Dānijas, Vācijas, Īrijas, Nīderlandes, Slovēnijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes paziņotajiem siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu valsts sadales plāniem saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, tā izteica šādu viedokli par kvotu pārskaitīšanas noteikumiem:

“[...] Turklāt dalībvalstīm ir ricības brīvība attiecībā uz to, kas jādara iekārtu slēgšanas gadījumā.

Ja dalībvalsts neanulē slēgtai iekārtai piešķirtas kvotas attiecībā uz atlikušo [kvotu sadales] perioda laikposmu, šīs kvotas pārskaita jaunai iekārtai, kuru kontrolē tas pats operators.

Ja dalībvalsts ir izvēlējusies anulēt slēgtai iekārtai piešķirtas kvotas attiecībā uz atlikušo [kvotu sadales] perioda laikposmu un izveidot rezervi jaunajiem operatoriem, ir jāpārbauda apstākļi, kādos šī sistēmas daļa var darboties, lai nodrošinātu, ka iekārtas, kas gūst labumu no kvotu pārskaitīšanas noteikuma, nesaņem nepamatoti priekšrocības salīdzinājumā ar tām, kuras to neizmanto. Kvotu pārskaitīšanas noteikuma pielietošanu var ierobežot tādā ziņā, ka operatoram ir tiesības gūt no tā labumu tikai tad, ja gan slēgtā, gan jaunā iekārta atrodas dalībvalsts teritorijā.

Komisija turklāt piebilst, ka atļauju paturēšana pēc slēgšanas varētu veicināt investīcijas tīrās un efektīvās iekārtās. Kvotu pārskaitīšanas noteikumi tomēr nevar ietekmēt vidi, ja vien dalībvalsts neanulē kvotas, kuras nav izmantotas pēc slēgšanas. Jebkuras pāri palikušās kvotas attiecībā uz emisijām, iespējams, tiks nodotas citai iekārtai tai pašā dalībvalstī vai citur, lai izmantotu attiecībā uz emisiju.”

C — Komisijas 2004. gada 29. jūlija vēstule

- 41 2004. gada 29. jūlija Konkurences ģenerāldirektorāta vēstulē (turpmāk tekstā — “2004. gada 29. jūlija Konkurences ģenerāldirektorāta vēstule”) Komisija, it īpaši atsaucoties uz Apstrīdēto lēmumu, izklāstīja šī ģenerāldirektorāta vērtējumu par prasītājas sūdzībā izvirzītajiem jautājumiem. Šajā sakarā tā atgādināja, ka Apstrīdētajā lēmumā Komisija esot “arī izvērtējusi [Vācijas VSP] atbilstību [Direktīvas 2003/87] III pielikuma 5. kritērijam, izskatot jautājumu, vai šis [VSP] radīja diskrimināciju starp sabiedrībām vai nozarēm, nepamatoti sniedzot priekšrocības dažiem uzņēmumiem vai darbības nozarēm, pārkāpjot noteikumus valsts atbalsta jomā”, un ka šis vērtējums arī attiecās uz kvotu pārskaitīšanas noteikumu piemērošanu. Tā norādīja, ka tā uzskatīja, ka pirmajā kvotu sadales periodā nedz Vācijas VSP, nedz kvotu pārskaitīšanas noteikuma piemērošanas dēļ neradās šāda diskriminācija, jo minētais kvotu pārskaitīšanas noteikums nodrošina to, ka neviena

priekšrocība, kas piešķirta nomainītajām iekārtām, salīdzinot ar līdzvērtīgiem jauno operatoru ieguldījumiem, nepārsniedz to, kas attaisnots ar ekoloģisko ieguvumu, kas izriet no attiecīgā pasākuma. Tā it īpaši norādīja, ka kvotu pārskaitīšanas noteikumu uzskata par stimulu modernizācijai, kas ir pieejams visiem kvotu tirdzniecības sistēmas dalībniekiem un nav ierobežots ar dažām nozarēm un dažām sabiedrībām.

42 Attiecībā uz kvotu pārskaitīšanas noteikuma sekām, it īpaši enerģētikas nozarē, Komisija Konkurences ģenerāldirektorāta vēstulē izklāstīja, ka tā tostarp konstatēja, ka saskaņā ar Vācijas iestāžu viedokli virkne elektrostaciju darbojas ļoti rentabli. Līdz ar to tā uzskatīja, ka tikai kvotu pārskaitīšanas noteikuma finansiālais stimuls varētu novest pie ātras spēkstaciju nomaiņas ar ekoloģiskākām tehnoloģijām, kas izraisa mazāku CO₂ emisiju, un ka šāda veicināšana ir jānovērtē, ņemot vērā arī “malus” noteikumu, saskaņā ar kuru mazāk efektīvas iekārtas var tikt sodītas, ja tiktu aizkavēta modernizācija. Tādējādi tā uzskatīja, ka ir iespējams, ka tiesību pārskaitīšanas noteikums mudina attiecīgos operatorus modernizēt iekārtas ātrāk, nekā tie to būtu darījuši, ja nebūtu šāda noteikuma.

43 Attiecībā uz jautājumu, vai labums, kas izriet no kvotu pārskaitīšanas noteikuma, sniedz pārāk lielas priekšrocības noteiktiem uzņēmumiem, Komisija izklāstīja, ka tā atsaucās uz Vācijas iestāžu skaidrojumiem, saskaņā ar kuriem šī noteikuma piemērošana enerģētikas nozarē pārsvarā noveda pie tā, ka pirmajā sadales periodā novecojošās un neefektīvās brūnoglū sadedzināšanas iekārtas tika nomainītas ar modernām un efektīvākām tāda paša veida iekārtām. Tā norādīja, ka šādā gadījumā labums, ko bija aprēķinājušas Vācijas iestādes, sasniedza tikai mazu daļu no ieguldījumu izmaksām. Ņemot vērā kvotu pārskaitīšanas noteikuma labvēlīgo ietekmi uz Direktīvā 2003/87 izvirzīto vides aizsardzības mērķu sasniegšanu pirmajos četros gados, tā uzskatīja, ka tādējādi ierobežotas priekšrocības ir samērīgas

ar šo mērķi un tādēļ atbilst noteikumiem valsts atbalsta jomā un ka pēc četriem gadiem nomainītajām iekārtām tiks piešķirts tāds kvotu daudzums, kas atbilst "labākajai pieejamajai tehnoloģijai", tāpat kā ikvienai jaunai iekārtai, tādējādi netiks pieļauta nekāda diskriminācija starp nomaīnai paredzētajiem ieguldījumiem un jaunajām iekārtām.

- 44 Par zaudējumiem saistībā ar kodolelektrostacijām, kas jānomaina ar parastajām iekārtām, kas izdala CO₂, Komisija norādīja, ka tā uzskatīja, ka šādas sekas izriet no Vācijas Federatīvās Republikas lēmuma vidējā termiņā atteikties no kodolenerģijas ražošanas un tas nav jāattiecinā uz kvotu tirdzniecības sistēmas ieviešanu saskaņā ar Direktīvu 2003/87. Tā norādīja, ka šī direktīva attiecās uz emisijas kvotu sadali un tātad neattiecās uz kodolelektrostacijām, kas neizdala CO₂, bet ka Direktīva 2003/87 tomēr deva iespēju dalībvalstīm mazināt sekas, kas izriet no valsts politiskas izvēles, piemēram, atteikšanās no kodolenerģijas, ko nolēma Vācijas Federatīvā Republika. Tā norādīja, ka šī valsts paskaidroja, ka šī īpašā situācija ir pietiekami ņemta vērā Vācijas VSP, pirmkārt, tieši piešķirot kompensācijas kvotas un, otrkārt, attiecīgo iekārtu operatoriem ļaujot brīvi izvēlēties šo kvotu sadales metodi, un ka turklāt Vācijas Federatīvā Republika nolēma izveidot jaunajiem operatoriem paredzēto rezervi. Tādējādi jaunām iekārtām, tai skaitā tām, kas nomaina kodolelektrostacijas, bez maksas piešķirs kvotu daudzumu paredzamajām emisijām.
- 45 Attiecībā uz kvotu pārskaitīšanas noteikuma atbilstību brīvībai veikt uzņēmējdarbību Komisija izklāstīja, ka tā konstatēja to, ka saskaņā ar Vācijas Federatīvās Republikas sniegto informāciju šie noteikumi nerada ārvalstu sabiedrību diskrimināciju salīdzinājumā ar Vācijā reģistrētām sabiedrībām.
- 46 Nobeigumā Komisija norādīja, ka tādēļ Apstrīdētajā lēmumā tā uzskatīja, ka attiecībā uz pirmo sadales periodu "iespējamo atbalstu, iespējams, uzskatis par saderīgu ar kopējo tirgu, kolīdz to izvērtēs atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam". Visbeidzot, VSP

izvērtēšanā ņemot vērā noteikumus, kas piemērojami valsts atbalstu jomā, Komisija pārliecinājās par Direktīvas 2003/87 transpozīcijas atbilstību citiem Līguma noteikumiem 5. kritērija nozīmē.

D — Komisijas 2004. gada 3. un 27. augusta vēstules

47 2004. gada 3. augusta Vides ģenerāldirektorāta vēstulē Komisija informēja prasītāju par to, ka ar kvotu pārskaitīšanas noteikumu netiek pārkāpts Direktīvas 2003/87 11. pants, un norādīja, ka par pārējiem iebildumiem prasītāja tuvākajā laikā saņems atsevišķu Konkurences ģenerāldirektorāta vēstuli.

48 2004. gada 27. augusta Vides ģenerāldirektorāta vēstulē Komisija atsaucās uz savu 2004. gada 3. augusta vēstuli un norādīja, ka tā kādā no tuvākajām sanāksmēm izbeigs šo procedūru.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

49 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 27. septembrī, prasītāja cēla šo prasību.

50 Prasības pieteikumā prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto lēmumu;

— piespriest atbildētājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

51 Ar dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 13. janvārī, Komisija izvirzīja iebildi par nepieņemamību atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 114. panta 1. punktam. Prasītāja savus apsvērumus par šo iebildi iesniedza 2005. gada 14. martā.

52 Ar dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 17. februārī, Vācijas Federatīvā Republika lūdza atļauju iestāties šajā tiesvedībā atbildētājas atbalstam.

53 Ar 2005. gada 4. aprīļa rīkojumu Pirmās instances tiesas trešās palātas priekšsēdētājs atļāva iestāties lietā. 2005. gada 17. maijā persona, kas iestājusies lietā, iesniedza savu iestāšanās rakstu tikai attiecībā uz jautājumu par pieņemamību. Ar dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 31. augustā, prasītāja iesniedza savus apsvērumus par iestāšanās rakstu.

54 Atbildētājas un personas, kas iestājusies lietā, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt kā nepieņemamu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

55 Apsvērumos saistībā ar iebildi par nepieņemamību prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noraidīt iebildi par nepieņemamību;

- pakārtoti, atlikt lēmumu par nepieņemamību līdz lietas izskatīšanai pēc būtības.

Juridiskais pamatojums

56 Atbilstoši Reglamenta 114. panta 1. punktam, ja viens lietas dalībnieks to pieprasa, Pirmās instances tiesa var lemt par nepieņemamību, neaplūkojot lietu pēc būtības. Saskaņā ar šī panta 3. punktu, ja vien Pirmās instances tiesa nelemj citādi, pārējā procesa daļa notiek mutvārdos. Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa uzskata, ka lietas materiāli sniedz visu vajadzīgo informāciju un ka nav jāsāk mutvārdu process.

I — Lietas dalībnieku argumenti

A — Atbildētājas un personas, kas iestājusies lietā, argumenti

57 Atbildētāja, ko atbalsta persona, kas iestājusies lietā, uzskata, ka prasība atcelt tiesību aktu nav pieņemama.

58 Pirmkārt, uz Apstrīdēto lēmumu neattiecas tiesības valsts atbalsta jomā, kas izriet no EKL 87. un 88. panta, un līdz ar to prasītāja nevar atsaukties uz judikatūru par prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību, kas celta pret šajā jomā pieņemtiem lēmumiem. Otrkārt, pat ja tam piekristu, nav izpildīti EKL 230. panta ceturtās daļas nosacījumi, ko valsts atbalsta jomā ir nostiprinājusi judikatūra. Apstrīdētais lēmums saistībā ar Direktīvu 2003/87 prasītāju neskar nedz tieši, nedz individuāli šīs normas nozīmē. Visbeidzot, prasītājai nav juridiski pamatotas intereses lūgt atcelt Apstrīdēto lēmumu.

B — Prasītājas argumenti

1. Ievada apsvērumi

59 Prasītāja uzskata, ka prasība ir pieņemama un ka iebilde par nepieņemamību ir jānoraida. Apstrīdētajam lēmumam ir divējāda tiesiskā būtība, un tas to skar tieši un individuāli EKL 230. panta ceturtās daļas nozīmē. Ņemot vērā īpaši ciešo savstarpējo saikni starp jautājumu par pieņemamību un materiālo tiesību jautājumiem attiecībā uz šīs prasības pamatotību, prasītāja turklāt pakārtoti lūdz atlikt lēmumu par nepieņemamību līdz lietas izskatīšanai pēc būtības (Tiesas 1997. gada 20. marta spriedums lietā C-57/95 Francija/Komisija, *Recueil*, I-1627. lpp., 6. un turpmākie punkti).

60 Saistībā ar Apstrīdētā lēmuma divējādu būtību — prasītāja, pirmkārt, norāda, ka tā ir apstiprinājuma akts, ko Komisija pieņēmusi atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam. Otrkārt, tas ir atbilstoši EKL 88. panta 3. punkta otrajam teikumam Komisijas pieņemts lēmums, ar ko galīgi piešķir vismaz netiešu atļauju atbalsta

sistēmai, kas veido kvotu pārskaitīšanas noteikumus, tostarp no tā piemērošanas emisijas kvotu “pārmērīgai piešķiršanai” dažiem prasītājas konkurentiem, nosakot, ka nav nepieciešams sākt formālo izmeklēšanas procedūru, kas paredzēta EKL 88. panta 2. punktā.

61 Prasītāja uzskata, ka tai ir tiesības celt prasību par šiem abiem jautājumiem.

2. Par prasītājas tiesībām celt prasību saistībā ar tiesībām valsts atbalsta jomā

a) Par Apstrīdētā lēmuma kā lēmuma, kas pieņemts valsts atbalsta jomā, klasifikāciju

62 Galvenokārt prasītāja apgalvo, ka — pretēji atbildētājas un personas, kas iestājusies lietā, viedoklim — Komisija kvotu pārskaitīšanas noteikumu faktiski izskatīja no valsts atbalsta tiesību viedokļa un galīgo nostāju šajā jautājumā pieņēma Apstrīdētajā lēmumā.

63 Tādējādi, pirmkārt, no Apstrīdētā lēmuma preambulas devītā un desmitā apsvēruma var secināt, ka Komisija uzskatīja, ka iespējamie valsts atbalsta elementi, ko ietver VSP, varētu būt saderīgi ar kopējo tirgu. Otrkārt, no šiem apsvērumiem izriet, ka Komisija tostarp izskatīja jautājumu, vai kvotu pārskaitīšanas noteikums sniedz priekšrocību noteiktiem uzņēmumiem, salīdzinot ar to konkurentiem, kas ceļ jaunas iekārtas, nepiemērojot šos noteikumus. Visbeidzot, tā secināja, ka šāda priekšrocība jebkurā gadījumā nepārsniedz to, ko attaisno ekoloģiskais ieguvums, kas izriet no attiecīgā noteikuma.

- 64 Saskaņā ar prasītājas viedokli — Konkurences ģenerāldirektorāta 2004. gada 29. jūlija vēstule apstiprina arī to, ka pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas Komisija rūpīgi izskatīja kvotu pārskaitīšanas noteikumu no valsts atbalsta tiesību viedokļa un ka šajā sakarā tā ņēma vērā informāciju, kas iekļauta prasītājas sūdzībā. Komisija šajā vēstulē sīki izklāstīja iemeslus, kādēļ tā uzskatīja, ka kvotu pārskaitīšanas noteikumā paredzētais atbalsts, ko piešķir dažiem enerģētikas uzņēmumiem Vācijā, bija saderīgs ar kopējo tirgu.
- 65 Prasītāja piebilst, ka fakts, ka Komisija Direktīvas 2003/87 9. pantā paredzētās procedūras ietvaros ņēma vērā valsts atbalsta elementus, atbilst ne tikai tās paziņojumiem dalībvalstīm, kas iekļauti 2004. gada 17. marta vēstulē un saskaņā ar kuriem tā VSP izskatīšanai paredzēja piemērot atbalsta tiesības, bet arī tās pienākumiem, kas paredzēti direktīvas 9. panta 3. punktā, skatot kopsakarā ar šīs direktīvas III pielikuma 5. kritēriju, un ko interpretēja pati Komisija tās izdoto pamatnostādņu 2.1.5. punktā. Saskaņā ar šo kritēriju VSP nevar būt pretrunā “Līguma prasībām, it īpaši tā 87. un 88. pantam”.
- 66 Turklāt prasītāja atgādina, ka Komisija 2004. gada 17. marta vēstulē atteicās no “VSP [pirmajam sadales] periodam formālās paziņošanas atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam” un paziņoja, ka, ja daži VSP noteikumi varētu dot priekšrocību noteiktiem uzņēmumiem, tā pēc savas iniciatīvas uzsāktu “pilnu” izmeklēšanu, kā rezultātā būtu jānoraida šī VSP daļa, ņemot vērā laika posmu, kas nepieciešams šādas izmeklēšanas veikšanai. No tā prasītāja secina, ka šādi Komisija izteica savu nodomu, pieņemot lēmumu atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam, noraidīt VSP noteikumus, kurus nepieciešams rūpīgāk izskatīt atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam. No tā *a contrario* izriet, ka šāds lēmums, ja tas neizraisa iebildumus pret VSP, nozīmē, ka Komisija atsakās uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru, kas paredzēta EKL 88. panta 2. punktā.

- 67 No visa iepriekš minētā izriet, ka, pirmkārt, Komisija uzskata, ka VSP noteikumi, kā rezultātā piešķir “pārmērīgu” kvotu daudzumu, principā ir nesaderīgi ar noteikumiem valsts atbalsta jomā un, otrkārt, saskaņā ar pašas Komisijas paziņojumiem tai ir pienākums, piemērojot Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā paredzēto procedūru, izskatīt VSP no valsts atbalsta tiesību viedokļa un nepieciešamības gadījumā noraidīt VSP, ja tie ir sīkāk jāizvērtē atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam, un, treškārt, šajā gadījumā Komisija veica šādu Vācijas VSP izvērtēšanu saskaņā ar Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktu, bet Apstrīdētajā lēmumā tomēr nenoraidīja kvotu pārskaitīšanas noteikumu.
- 68 Saskaņā ar prasītājas viedokli — tādēļ nav nozīmes atbildētājas apgalvojumiem, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, Apstrīdētais lēmums nav pieņemts, pamatojoties uz EKL 88. pantu, un, otrkārt, minētā lēmuma rezolutīvā daļa neatbild uz jautājumiem par valsts atbalstu, un tādējādi Apstrīdētajā lēmumā skaidrā un galīgā veidā atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam nav izteikta nostāja par valsts atbalsta elementiem, kas varētu būt ietverti Vācijas VSP paredzētajā kvotu pārskaitīšanas noteikumā. Šajā sakarā prasītāja atgādina pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru Kopienas tiesību akta juridiskā klasifikācija nav atkarīga nedz no nosaukuma, nedz no formas, bet tikai no tā būtības, kas ir jāizvērtē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem (Tiesas 1981. gada 11. novembra spriedums lietā 60/81 *IBM/Komisija*, *Recueil*, 2639. lpp., 9. punkts, un Pirmās instances tiesas 1994. gada 24. marta spriedums lietā T-3/93 *Air France/Komisija*, *Recueil*, II-121. lpp., 43. un 51. punkts).
- 69 Lai noteiktu Apstrīdētā lēmuma būtību, ir jāizvērtē, vai šim lēmumam ir juridiski saistoša iedarbība saistībā ar atbalsta elementiem Vācijas VSP, tai skaitā kvotu pārskaitīšanas noteikumu. Ņemot vērā augstākstāvošus Kopienas tiesību noteikumus (Tiesas 1989. gada 18. oktobra spriedums lietā 374/87 *Orkem/Komisija*, *Recueil*, 3283. lpp., 28. punkts), Apstrīdētais lēmums ir jāuztver kā lēmums, kas pieņemts valsts atbalsta jomā, ciktāl ar to ir atļauts piemērot kvotu pārskaitīšanas noteikumu, neuzsākot formālu izmeklēšanas procedūru atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam (Tiesas 1990. gada 10. jūlija spriedums lietā C-259/87 *Grieķija/Komisija*, *Recueil*, I-2845. lpp., *in fine* kopsavilkums, 1. punkts). Ņemot vērā šā rīkojuma 66. punktā minētos faktus un neraugoties uz Apstrīdētā lēmuma preambulas devītā apsvēruma redakciju, objektīvs vērtējums novestu pie secinājuma, saskaņā ar kuru minētajā

lēmumā juridiski saistošā un galīgā veidā ir konstatēta kvotu pārskaitīšanas noteikuma saderība ar Direktīvas 2003/87 III pielikuma 5. kritēriju un tādējādi ar EKL 87. pantu. Turklāt šāds risinājums atbilstu Direktīvas 2003/87 9. pantā paredzētās pārbaudes procedūras mērķiem, kas ir nodrošināt valsts kvotu sadales noteikumu atbilstību Kopienas tiesībām. Šā mērķa sasniegšana būtu būtiski apdraudēta, ja Komisija šajā pārbaudes procedūrā varētu veikt tikai saīsinātu un provizorisku pārbaudi no valsts atbalsta tiesību viedokļa, gala rezultātā nepieņemot saistošu lēmumu šajā jautājumā.

- 70 Prasītāja apgalvo, ka Apstrīdētā lēmuma juridiski saistoša iedarbība no valsts atbalsta tiesību viedokļa izriet arī no tā, ka Vācijas Federatīvā Republika starplaikā ir transponējusi kvotu pārskaitīšanas noteikumu, kas paredzēts Vācijas VSP, pieņemot kvotu sadales likuma 10. pantu. Ja ar Apstrīdēto lēmumu nebūtu atcelts aizliegums īstenot atbalstu, kas minēts EKL 88. panta 3. punkta trešajā teikumā (šā rīkojuma 68. punktā minētais spriedums lietā *Air France/Komisija*, 47. punkts), gan šī transpozīcija, gan šādi ieviestais atbalsta režīms būtu pretēji minētajai normai (Tiesas 1991. gada 21. novembra spriedums lietā *C-354/90 Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires u.c., Recueil*, I-5505. lpp., 12. punkts). Tātad atbildētāja un Vācijas Federatīvā Republika acīmredzot uzskatīja, ka šis īstenošanas aizliegums nav jāpiemēro tādai atbalsta shēmai kā tā, ko ievieša ar kvotu pārskaitīšanas noteikumu un kvotu sadales likuma 10. pantu. Tas *a contrario* apstiprina to, ka Apstrīdētajam lēmumam neapšaubāmi ir juridiski saistoša iedarbība saistībā ar attiecīgajiem valsts atbalsta elementiem.

- 71 Tādējādi nevar piekrist atbildētājas argumentiem, kas izriet no tā, ka nav formāli paziņots kvotu pārskaitīšanas noteikums atbilstoši valsts atbalsta tiesībām. Pirmkārt, šāda argumentācija ir pretrunīga, ņemot vērā to, ka Komisija 2004. gada 17. marta vēstulē atteicās no šīs formālās paziņošanas, un tās plānus izskatīt VSP no valsts atbalsta tiesību viedokļa. Otrkārt, ja atbildētājas izvirzītais arguments, saskaņā ar kuru Komisijai nav jāpieņem galīgais lēmums par VSP no valsts atbalsta tiesību viedokļa, turpretī būtu pamatots, tad atteikšanās no formālās paziņošanas atbilstoši valsts atbalsta tiesībām būtu acīmredzami nelikumīga. Komisija nedrīkstēja atkāpties no noteikumiem, kas uzliek EKL 88. panta 3. punktā paredzēto paziņošanas

pienākumu, ar ko tai nodrošina iespēju laikus un Kopienas interesēs veikt kontroli par katru jauno atbalsta projektu (Tiesas 1984. gada 9. oktobra spriedums apvienotajās lietās 91/83 un 127/83 *Heineken Brouwerijen, Recueil*, 3435. lpp., 14. punkts). Šajā gadījumā Vācijas Federatīvā Republika izpildīja no šī noteikuma izrietošos pienākumus, jo tā Vācijas VSP sākumdaļā izklāstīja Kopienas prasību kopsavilkumu un atkārtoja visus Direktīvas 2003/87 III pielikumā minētos kritērijus, tai skaitā atsauci uz EKL 87. un 88. pantu. Tātad, it īpaši ņemot vērā Komisijas 2004. gada 17. marta vēstuli, nav šaubu, ka Vācijas Federatīvā Republika, paziņojot savu VSP Komisijai, nevēlējās saņemt tikai pagaidu vērtējumu, bet gan noteiktu atbildi par Vācijas VSP vērtējumu no valsts atbalsta tiesību viedokļa. To apstiprināja arī federālā vides ministra publiskie paziņojumi, kas izteikti pēc Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

72 Attiecībā uz Konkurences ģenerāldirektorāta 2004. gada 29. jūlija vēstuli prasītāja uzskata, ka atbildētāja pamatoti norāda, ka tas nav lēmums, kas pieņemts atbilstoši valsts atbalsta tiesībām un par kuru šīs vēstules adresāts var celt prasību atbilstoši EKL 230. pantam (Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France, Recueil*, I-1719. lpp., 45. punkts). Turklāt no šīs vēstules teksta, kas atsaucas uz Apstrīdēto lēmumu, skaidri izriet, ka tai nebija paredzēta neatkarīga juridiski saistoša iedarbība, bet gan tās vienīgais mērķis bija izskaidrot vērtējumus, kas bija Apstrīdētā lēmuma pamatā. Papildus tam prasītāja apstrīd personas, kas iestājusies lietā, argumentu, saskaņā ar kuru prasītāja varēja celt prasību pret atbildētāju sakarā ar bezdarbību, lai panāktu lēmuma pieņemšanu atbilstoši EKL 88. pantam. Prasītāja uzskata, ka, ņemot vērā, ka ir pieņemts lēmums valsts atbalsta tiesību jomā, prasība atcelt tiesību aktu, kas celta atbilstoši EKL 230. pantam, bija šajā gadījumā piemērojamais tiesību aizsardzības līdzeklis.

73 Prasītāja būtībā piebilst, ka Komisijai bija pienākums uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru atbilstoši EKL 88. panta 2. punktam, jo kvotu pārskaitīšanas noteikumam ir valsts atbalstam raksturīgas iezīmes EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Emisijas kvotu sadale, piemērojot šo noteikumu, ir priekšrocība, kas noteiktiem uzņemu-

miem vai darbības nozarēm piešķirta no valsts līdzekļiem apstākļos, kas neatbilst parastajiem tirgus apstākļiem (Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā C-39/94 *SFEI u.c.*, *Recueil*, I-3547. lpp., 60. punkts, un 1999. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-342/96 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-2459. lpp., 41. punkts). Šajā sakarā personas, kas iestājusies lietā, izteiktie pretējie apgalvojumi ir kļūdaini un neatbilst atbildētājas principiālajai nostājai, saskaņā ar kuru kvotu sadales noteikumi var būt valsts atbalsts.

b) Par jautājumu, vai prasītāju skar tieši

74 Par jautājumu, vai prasītāju skar tieši EKL 230. panta ceturtās daļas nozīmē no valsts atbalsta tiesību viedokļa, tā apgalvo, ka ar Apstrīdēto lēmumu ir iedarbināta automatiska sistēma attiecībā uz emisijas kvotu sadali uzņēmumiem, uz kuriem attiecas kvotu tirdzniecības sistēma (Tiesas 1985. gada 17. janvāra spriedums lietā 11/82 *Piraiki-Patraiki u.c./Komisija*, *Recueil*, 207. lpp., 9. punkts; Pirmās instances tiesas 2002. gada 10. septembra rīkojums lietā T-223/01 *Japan Tobacco un JT International/Parlaments un Padome*, *Recueil*, II-3259. lpp., 46. punkts). Saskaņā ar atbilstošajiem Direktīvas 2003/87 noteikumiem, pēc tam, kad Apstrīdētajā lēmumā tika apstiprināts Vācijas VSP, Vācijas Federatīvajai Republikai bija jāsadala kvotas, pamatojoties uz šo VSP. Jebkāda atkāpe no VSP prasa izdarīt tajā grozījumus, kā rezultātā Komisijai jāveic jauna pārbaude. Turklāt VSP un kvotu sadales likums neparedzēja Vācijas iestādēm rīcības brīvību emisijas kvotu piešķiršanā, bet paredzēja, ka šīs kvotas ir jāsadala iekārtu operatoriem saskaņā ar precīzi noteiktiem kvotu daudzumiem.

75 Prasītāja iebilst pret personas, kas iestājusies lietā, argumentu, saskaņā ar kuru kvotu pārskaitīšanas noteikuma īstenošana ir atkarīga no daudziem iepriekšējiem diskrecionārā veidā pieņemtiem lēmumiem un vispārējās situācijas, kas vēl nav paredzama. Šāds viedoklis ir kļūdainis, jo tas acimredzot attiecas uz lēmumu pieņemšanas procesu uzņēmumos, uz kuriem var tikt attiecināts kvotu pārskaitī-

šanas noteikums. Ja piekristu šim viedoklim, pretēji judikatūrai (Pirmās instances tiesas 2002. gada 5. decembra spriedums lietā T-114/00 *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*/Komisija, *Recueil*, II-5121. lpp., 72.–74. punkts; ģenerālvokāta Džeikobsa [Jacobs] secinājumi lietā, kurā taisīts Tiesas 2005. gada 13. decembra spriedums lietā C-78/03 P Komisija/*Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, Krājums, I-10737. lpp., I-10741. lpp., 62. punkts) prasība atcelt valsts atbalsta režīmu praksē nekad nebūtu iespējama, ņemot vērā to, ka atbalsta shēmas pieņemšanas brīdī nevar izslēgt iespēju, ka uzņēmumi, kas ir iespējamie atbalsta saņēmēji, nokavēs lēmuma pieņemšanu. Šajā sakarā prasītāja atgādina, ka saskaņā ar judikatūru kritērijs par to, ka lēmums skar tieši, ir izpildīts, ja nav šaubu par apstrīdētā tiesību akta adresāta vēlmi rīkoties atbilstoši šim lēmumam (Pirmās instances tiesas 2001. gada 22. novembra spriedums lietā T-9/98 *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie*/Komisija, *Recueil*, II-3367. lpp., 48. punkts). Nav šaubu par Vācijas Federatīvās Republikas vēlmi īstenot kvotu tirdzniecības sistēmu atbilstoši Vācijas VSP un kvotu sadales likuma nosacījumiem. Turklāt Vācijas Federatīvā Republika pati piekrita tam, ka kvotu pārskaitīšanas noteikumu pirmajā sadales periodā var īstenot, nepiemērojot rīcības brīvību emisijas kvotu sadalē atbilstoši kvotu sadales likumam. Tādējādi lemšanas process uzņēmumos, kas saņem kvotas, nav noteicošais, un prasītāju Apstrīdētais lēmums skar tieši.

c) Par jautājumu, vai prasītāju skar individuāli

- 76 Prasītāja uzskata, ka Apstrīdētais lēmums to skar individuāli EKL 230. panta ceturtās daļas nozīmē, ņemot vērā judikatūru valsts atbalstu jomā. Saskaņā ar šo judikatūru šāds gadījums ir tad, ja, pirmkārt, kā tas ir šajā lietā, Apstrīdētajā lēmumā atbalstu paziņo par saderīgu ar kopējo tirgu, neuzsākot formālo izmeklēšanas procedūru, un, otrkārt, prasītāja ir jāuzskata par ieinteresēto pusi EKL 88. panta 2. punkta nozīmē (Tiesas 1993. gada 19. maija spriedums lietā C-198/91 *Cook*/Komisija, *Recueil*, I-2487. lpp., 37. punkts, un 1993. gada 15. jūnija spriedums lietā C-225/91 *Matra*/Komisija, *Recueil*, I-3203. lpp., 18. punkts). Šie principi tostarp ir piemērojami konkurentu uzņēmumiem, ciktāl to kā konkurentu pozīciju ietekmē attiecīgais valsts atbalsts, un šāda situācija ir arī gadījumā, ja ir piešķirta atļauja tādai atbalsta shēmai kā tā, kas ietver kvotu pārskaitīšanas noteikumu (Pirmās instances tiesas 1998. gada 16. septembra spriedums lietā T-188/95 *Waterleiding Maatschappij*/Komisija,

Recueil, II-3713. lpp., 60. un 62. punkts; 2000. gada 27. septembra spriedums lietā T-184/97 *BP Chemicals*/Komisija, *Recueil*, II-3145. lpp., 29. un 40. punkts; 2001. gada 21. marta spriedums lietā T-69/96 *Hamburger Hafen- und Lagerhaus u.c.*/Komisija, *Recueil*, II-1037. lpp., 41. punkts, un šā rikojuma 75. punktā minētais spriedums lietā *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*/Komisija, 71. punkts). Prasītāja piebilst, ka galvenais mērķis, kas izvirzīts iepriekš minētajos spriedumos lietās *Cook*/Komisija un *Matra*/Komisija, proti, saglabāt procesuālo garantiju lietderīgo iedarbību, ko ieinteresētajām pusēm paredz EKL 88. panta 2. punkts, ir attiecināms gan uz atbalsta shēmu, gan uz individuālo atbalstu. Ja tiek atļauts īstenot atbalsta shēmu, principā nepastāv cita procedūra Komisijā, ar ko aizsargā minētās procesuālās garantijas. Līdz ar to iepriekš minētajos spriedumos nostiprinātie principi ir piemērojami šajā gadījumā.

77 Saskaņā ar prasītājas viedokli — kvotu pārskaitīšanas noteikumu, kaut gan teorētiski tas ir piemērojams arī koksēšanas iekārtām, papīra ražotnēm un cita veida iekārtām, ieviesa īpašai piemērošanai elektroenerģijas ražošanas nozarē, proti, lai, it īpaši *RWE*, pēc iespējas ātrāk aizvietotu brūnogļu sadedzināšanas iekārtas, kas kļuvušas neefektīvas un stipri piesārņojošas, ar jaunām ekoloģiskākām iekārtām. Komisija Konkurences ģenerāldirektorāta 2004. gada 29. jūlija vēstulē atzina kvotu pārskaitīšanas noteikuma nozīmi tieši šajā jautājumā. Šajā sakarā prasītāja apstrīd argumentu, saskaņā ar kuru nav droši zināms, ka tās trīs galvenie konkurenti izmantos kvotu pārskaitīšanas noteikumu, ņemot vērā konkrēto iespēju šādai attīstībai jau pirmajā kvotu sadales periodā.

78 Pēc prasītājas domām, Apstrīdētais lēmums skar arī tās kā konkurentes pozīciju attiecībā pret uzņēmumiem, kas izmanto kvotu pārskaitīšanas noteikumu, tostarp attiecībā pret *RWE*, jo šiem uzņēmumiem ir piešķirts "pārmērīgs" kvotu daudzums, savukārt, ņemot vērā, ka prasītājas spēkstaciju sastāvs ir atšķirīgs, tā saņem mazāku kvotu daudzumu. Tātad *RWE* varētu pārdot tirgū pāri palikušās kvotas un tādējādi samazināt ražošanas izmaksas un palielināt tai piederošo tirgus daļu, nelabvēlīgi ietekmējot prasītāju. Šāds prasītājas kā konkurentes pozīcijas aizskārums ir pietiekams, lai secinātu par tās tiesībām celt prasību saistībā ar kvotu pārskaitīšanas noteikuma klasifikāciju par valsts atbalstu (šā rikojuma 76. punktā minētais spriedums lietā *Waterleiding Maatschappij*/Komisija, 62. punkts). Ir gandrīz neiespējami, ka kvotu pārskaitīšanas noteikums rada līdzīgus ierobežojumus citās

nozārēs nekā elektroenerģijas nozare. Turklāt aplūkojamajā gadījumā no tā brīža, kad atļāva piemērot atbalsta shēmu, varēja pietiekami droši zināt veidu, kādā šī shēma ietekmēs konkurenci starp prasītāju un attiecīgā atbalsta saņēmējiem. Pretēji personas, kas iestājusies lietā, viedoklim šāda vērtējuma dēļ netiek atzīts *actio popularis*, ņemot vērā, ka ir prasība, lai attiecīgajā tirgū būtu konkurence starp prasītāju un atbalsta saņēmēju (šā rīkojuma 76. punktā minētie spriedumi lietās *Waterleiding Maatschappij/Komisija*, 62., 80. un 81. punkts, un *Hamburger Hafen- und Lagerhaus u.c./Komisija*, 41. un 42. punkts). Šajā gadījumā pastāv spēcīga konkurence starp, no vienas puses, prasītāju un, no otras puses, *RWE*, un abiem pārējiem ieinteresētajiem elektroenerģijas ražošanas uzņēmumiem (Tiesas 1986. gada 28. janvāra spriedums lietā 169/84 *Cofaz u.c./Komisija*, *Recueil*, 391. lpp., 25. punkts).

79 Papildus tam prasītāja uzskata, ka tā jebkurā gadījumā izceļas no citu uzņēmumu vidus, kas piedalās kvotu tirdzniecības sistēmā un kuriem ir piemērojams kvotu pārskaitīšanas noteikums. Šāda situācija tostarp izriet no konkrētām minētā noteikuma piemērošanas faktiskajām sekām uz *RWE* kā konkurentes situāciju jau pirmajā sadales periodā. Vācijas Federatīvās Republikas ziņojums par kvotu sadali šajā periodā norāda uz to, ka ne tikai 79 % kvotu ir piešķirtas elektroenerģijas ražošanas iekārtām, bet arī to, ka vislielāko kvotu skaitu saņēma brūnoglū sadedzināšanas iekārta Ziemeļreinā-Vestfālenē [*Rhénanie-du-Nord-Westphalie*], ko prasītāja uzskata par *RWE* Nīderausemā [*Niederaußem*]. Prasītāja piebilst, ka kvotu pārskaitīšanas noteikums līdzīgā veidā neskar nevienu citu uzņēmumu.

80 Visbeidzot, prasītāja atgādina, ka Komisijai būtu bijis jāuzsāk formālā izmeklēšanas procedūra, kas paredzēta EKL 88. panta 2. punktā, ņemot vērā faktu, ka Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī pastāvēja nopietnas šaubas par kvotu pārskaitīšanas noteikuma saderību ar kopējo tirgu. Šīs procedūras ietvaros būtu jāuzklausā prasītājas kā ieinteresētās personas viedoklis atbilstoši EKL 88. panta 2. punkta noteikumiem (Tiesas 1984. gada 14. novembra spriedums lietā 323/82 *Intermills/*

Komisija, *Recueil*, 3809. lpp., 16. punkts; šā rīkojuma 76. punktā minētais spriedums lietā *Cook*/Komisija, 29. punkts, un šā rīkojuma 72. punktā minētais spriedums lietā *Komisija/Sytraval* un *Brink's France*, 41. punkts).

3. Par prasītājas tiesībām celt prasību saistībā ar Direktīvu 2003/87

a) Ievada apsvērumi

- 81 Prasītāja uzskata, ka tai ir arī tiesības celt prasību EKL 230. panta ceturrtās daļas nozīmē saistībā ar atbilstošajiem Direktīvas 2003/87 noteikumiem, it īpaši 9. panta 3. punktu, skatot kopsakarā ar šīs direktīvas III pielikuma 5. kritēriju.

b) Par jautājumu, vai prasītāju skar tieši

- 82 Par jautājumu, vai prasītāju skar tieši, tā, pirmkārt, iebilst pret atbildētājas argumentu, saskaņā ar kuru Komisija, pieņemot Apstrīdēto lēmumu, neatļāva ieviest Vācijas VSP, tai skaitā kvotu pārskaitīšanas noteikumu. Komisija savos paziņojumos apgalvoja, ka tā dažus VSP apstiprināja pilnībā vai daļēji un šajā sakarā pieņemtie lēmumi tādā pašā veidā bija jāievēro valsts līmenī. Šādu interpretāciju apstiprina Apstrīdētā lēmuma 3. panta 3. punkta redakcija, saskaņā ar kuru: "ikvienam [VSP] grozījumam [...] ir jāsaņem atļauja atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam".

83 Turklāt prasītāja apstrīd atbildētājas un personas, kas iestājusies lietā, veiktā salīdzinājuma ar procedūru, kas attiecas uz valsts pienākumu neizpildi EKL 226. panta nozīmē, atbilstību. Pirmkārt, atšķirībā no procedūras par valsts pienākumu neizpildi, paziņošanas un pārbaudes procedūrai, kas paredzēta Direktīvas 2003/87 9. pantā, ir īpaši mērķi, proti, iepriekš noteikt iespējamus Kopienu tiesību pārkāpumus VSP ietvaros. Citādi ir ar procedūru, kas uzsākta pret jau esošiem un Komisijai iepriekš nepaziņotiem valsts pasākumiem. Otrkārt, lēmums neuzsākt procedūru par valsts pienākumu neizpildi EKL 226. panta nozīmē neliedz dalībvalstij atcelt vai grozīt attiecīgo pasākumu. Turpretī šajā gadījumā dalībvalstīm atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. pantam un 11. panta 1. un 4. punktam ir pienākums sadalīt emisijas kvotas saskaņā ar VSP noteikumiem (kurus Komisija neapstrīdēja). Fakts, ka dalībvalstij, kolīdz tā vēlas atkāpties no VSP noteikumiem, principā ir no jauna jāiesniedz VSP Komisijai, pierāda to, ka dalībvalstij ir saistības attiecībā uz VSP daļu, kas nav apstrīdēta. Līdz ar to lēmums necelt iebildumus atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. pantam noteikti ir jāuzskata par atļauju īstenot paziņoto VSP, vēl jo vairāk tad, ja Komisija, kā tas norādīts Apstrīdētā lēmuma preambulas devītajā un desmitajā apsvērumā, īpaši pārbaudīja noteiktu VSP daļu, ko tā neapstrīdēja. Visbeidzot, Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta piemērošanas joma ir daudz šaurāka nekā EKL 226. pantam, jo tā vienīgais mērķis ir garantēt kvotu tirdzniecības sistēmu atbilstību Kopienu tiesībām. Vienlaikus direktīvas 9. panta 3. punkta, skatot kopsakarā ar šīs direktīvas III pielikumā izvirzītajiem kritērijiem, mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret kvotu tirdzniecības sistēmas dalībniekiem un izvairīties no konkurences traucējumiem. Tādējādi šis noteikums neattiecas tikai uz Komisijas un dalībvalsts attiecībām, bet arī uz individuālo aizsardzību.

84 Iespējamā rīcības brīvība, ko Komisijai piešķir Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkts, neietekmē faktu, ka lēmums, kas pieņemts, pamatojoties uz šo noteikumu, ir atļauja. Arī valsts atbalstu kontroles ietvaros Komisijai ir rīcības brīvība un nekad nav radušās šaubas par to, ka Komisijas pozitīvs lēmums ir atļauja īstenot minētos valsts pasākumus (ģenerālvokāta La Pergolas [*La Pergola*] secinājumi lietā, kurā taisīts Tiesas 1997. gada 20. februāra spriedums lietā C-107/95 P *Bundesverband der Bilanzbuchhalter*/Komisija, *Recueil*, I-947., I-949. lpp., 10. punkts).

85 Turpinājumā prasītāja apstrīd argumentu, saskaņā ar kuru pēc Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā paredzētā trīs mēnešu termiņa notecēšanas, ja nav celti iebildumi, VSP ir jāuzskata par neatļautu un tātad — par aizliegtu. Turpretī līdzīgi noteikumiem, kas izvirzīti, piemēram, 4. panta 6. punktā Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88]. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), un 10. panta 6. punktā Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulā (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 24, 1. lpp.), minētā termiņa notecēšana ir jāuzskata par atļauju īstenot VSP.

86 Saskaņā ar prasītājas viedokli — atbilstošie Direktīvas 2003/87 noteikumi izraisa Vācijas VSP noteikumu, pret kuriem Apstrīdētajā lēmumā nav izvirzīti iebildumi, automātisku piemērošanu. Brīdī, kad tika dota atļauja īstenot Vācijas VSP, faktiski bija noteikts, ka kvotu pārskaitīšanas noteikums un īpašas kvotu sadales noteikums, kas paredzēts kodolelektrostaciju slēgšanai, kvotu sadales likumā ir pārņemti bez izmaiņām un ka kompetentām iestādēm nav dota rīcības brīvība saistībā ar emisijas kvotu individuālo sadali. Tādējādi ir izpildīti judikatūrā izvirzītie nosacījumi par to, ka prasītāja ir jāskar tieši (šā rīkojuma 75. punktā minētais spriedums lietā *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*/Komisija, 73. punkts). Šādu secinājumu neapšaubā nedz iespēja *a posteriori* pielāgot piešķiramo kvotu daudzumu pēc tam, kad ir uzlaboti dati, nedz pienākums pēc lēmuma pieņemšanas atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. pantam rūpīgi ņemt vērā “sabiedrības izteiktos apsvērumus” saskaņā ar šīs direktīvas 11. panta 1. punktu. Atbilstošie Vācijas VSP noteikumi ir formulēti tik precīzi, ka to piemērošanas gaitā radušās izmaiņas — attiecīgos gadījumos pēc sabiedrības apsvērumu ņemšanas vērā — ir no jauna jāpaziņo Komisijai.

c) Par jautājumu, vai prasītāju skar individuāli

87 Prasītāja uzskata, ka to skar arī individuāli EKL 230. panta ceturtās daļas nozīmē, ņemot vērā to, ka Apstrīdētais lēmums to skar noteiktu, tai raksturīgo iezīmju dēļ un

tās īpašās faktiskās situācijas dēļ, salīdzinot ar jebkuru citu operatoru, uz kuru attiecas VSP, un tādēļ to skar analogi adresātam. Paziņojot Vācijas VSP par atbilstošu Direktīvas 2003/87 III pielikumā izvirzītajiem kritērijiem, Komisija deva iespēju Vācijas likumdevējam pieņemt kvotu sadales likumu. Šis likums sniedz ievērojamas priekšrocības energouzņēmumiem, tostarp *RWE*, kas galvenokārt ražo elektroenerģiju parastajās elektrostacijās, nostādot nelabvēlīgākā situācijā citus energouzņēmumus, piemēram, prasītāju, kurai pieder ievērojams daudzums kodolelektrostaciju. Pirmkārt, šie operatori nevar prasīt kvotu pārskaitīšanas noteikuma piemērošanu attiecībā uz kodolelektrostaciju nomaiņu, kas paredzēts *Gesetz zur geordneten Beendigung der Kernenergienutzung zur gewerblichen Erzeugung von Elektrizität*, un, otrkārt, kvotu sadales likums tiem nepiešķir par šādu nomaiņu pietiekamu un salīdzināmu kompensāciju.

- 88 Šajā sakarā prasītāja atgādina judikatūru, saskaņā ar kuru vispārpiemērojams tiesību akts var individuāli skart uzņēmumus, ja tie ietilpst slēgtajā lokā, ko pietiekami izceļ no šajā tiesību aktā abstrakti minēto uzņēmumu vidus un kuru skaits nevar palielināties pasākuma spēkā esamības periodā (Tiesas 1990. gada 26. jūnija spriedums lietā *C-152/88 Sofrimport/Komisija, Recueil*, I-2477. lpp., 11. punkts, un 1994. gada 18. maija spriedums lietā *C-309/89 Codorníu/Padome, Recueil*, I-1853. lpp., 18. un 21. punkts). Pretēji atbildētājas viedoklim — šī judikatūra ir piemērojama šajā gadījumā. Kvotu tirdzniecības sistēmas noteikumi skar konkrētas tiesiskās situācijas, ņemot vērā to, ka tās būtiski skar siltumniecas efektu izraisošo gāzu emisijas iekārtu operatoru īpašumtiesību saturu un apjomu, jo šiem operatoriem šādā veidā atņem pozitīvās tiesības, kas līdz šim pieļāva CO₂ emisiju.
- 89 Prasītāja precizē, ka — pretēji atbildētājas viedoklim — negatīvās un nevienlīdzīgās sekas, kas izriet no kvotu pārskaitīšanas noteikuma piemērošanas, rodas tikai attiecībā uz ierobežotu uzņēmēju skaitu, kas darbojas elektroenerģijas ražošanas nozarē, un vienlaikus prasītāju skar tieši, jo tā ir viena no diviem kodolelektrostaciju operatoriem, kuras ražošanu pārtrauks pirmajā kvotu sadales periodā. Prasītāja norāda, ka no četriem lielajiem elektroenerģijas ražošanas uzņēmumiem Vācijā *RWE* un *Vattenfall* ražo apmēram 60 % elektroenerģijas akmeņogļu sadedzināšanas iekārtās un tikai apmēram attiecīgi 16 % (*RWE*) un 9 % (*Vattenfall*) —

kodolektrostacijās. Turpreti attiecībā uz *E.ON* un prasītāju šobrīd saražotā kodolenerģija veido attiecīgi 34 % un 37 % no abu kopējās jaudas. Ja *Vattenfall* spēkstacijas ir samērā modernas, tad *RWE* kopējā bruto jauda ir 7100 MW, kas saskaņā ar prasītājas sniegto informāciju vismaz daļēji būtu jānomaina pirms 2007. gada ar jaunām iekārtām, kurām būs iespēja piemērot kvotu pārskaitīšanas noteikumu. Savukārt *E.ON* un prasītāja ir vienīgie uzņēmumi, kuriem pēc Obrighaimas kodolektrostācijas (pieder prasītājai) un Štades kodolektrostācijas (pieder *E.ON*) slēgšanas sakarā ar Vācijas atteikšanos no kodolenerģijas izmantošanas ir jākompensē kodolenerģijas jauda ar parastās elektroenerģijas ražošanu, tomēr tie negūs labumu no kvotu pārskaitīšanas noteikuma. Labums, kas no tā izriet pirmajā kvotu sadales periodā parasto spēkstaciju operatoriem, tostarp *RWE*, ļoti būtiski skar prasītājas ekonomisko stāvokli (Tiesas 2002. gada 25. aprīļa rīkojums lietā C-96/01 P *Galileo* un *Galileo International*/Padome, *Recueil*, I-4025. lpp., 53. punkts). Turklāt tas, ka prasītāju skar individuāli, izriet arī no virknes materiālo apstākļu, kas to raksturo, salīdzinot ar jebkuru citu operatoru, proti, it īpaši ņemot vērā nozīmīgo kodolenerģijas daļu no kopējās saražotās elektroenerģijas, tās spēkstaciju unikālo sastāvu, salīdzinot ar konkurentu spēkstaciju sastāvu, kā arī to, ka projekta par kvotu sadales likumu pamatojumā, kas atsaucas uz īpašas kvotu sadales noteikumu, ir īpaši minēta Štades un Obrighaimas kodolektrostaciju slēgšana. Prasītāja piebilst, ka tas, ka kvotu pārskaitīšanas noteikums to skar individuāli, turpināsies arī pēc pirmā kvotu sadales perioda beigām, jo, pirmkārt, no 2008. gada tā vairs nevarēs atsaukties uz īpašo kvotu sadali kodolektrostacijām un, otrkārt, principā nebūs nepieciešams nomainīt parastās spēkstacijas, kurām varētu tikt piemērots kvotu pārskaitīšanas noteikums (Tiesas 1991. gada 16. maija spriedums lietā C-358/89 *Extramet Industrie*/Padome, *Recueil*, I-2501. lpp., 17. punkts, un šā rīkojuma 68. punktā minētais spriedums lietā *Air France*/Komisija, 82. punkts).

⁹⁰ Prasītāja apgalvo, ka īpašas kvotu sadales noteikums pēc būtības nekompensē priekšrocību, kas piešķirta parasto spēkstaciju operatoriem. Pirmkārt, šis noteikums ir daļa no visiem noteikumiem, kas traucē konkurenci, nelabvēlīgi ietekmējot prasītāju, un, otrkārt, no tā izrietošais kvotu daudzums kodolektrostaciju slēgšanas brīdī ir nepietiekams un pats par sevi ir konkurences traucējums.

- 91 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, prasītāja secina, ka to Apstrīdētais lēmums skar tieši un individuāli arī saistībā ar Direktīvu 2003/87.

4. Par prasītājas interesi celt prasību

- 92 Prasītāja iebilst pret atbildētājas argumentu, saskaņā ar kuru tai nav intereses prasības celšanā. It īpaši tā apstrīd viedokli, saskaņā ar kuru pēc Apstrīdētā lēmuma atcelšanas Vācijas VSP būtu piemērojams pilnībā, jo ir notecējis trīs mēnešu termiņš, kas paredzēts Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā. Pretēji tam, prasītāja uzskata, ka šādā gadījumā puses atkal būtu tādā pašā juridiskajā situācijā, kāda tā bija pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas (Tiesas 1971. gada 31. marta spriedums lietā 22/70 Komisija/Padome, *Recueil*, 263. lpp., 59. un 60. punkts). Arī valsts atbalsta jomā, ja atceļ lēmumu, ar ko atļauj īstenot atbalstu, saskaņā ar judikatūru un Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi, ir no jauna jāsāk procedūra (Tiesas 1998. gada 12. novembra spriedums lietā C-415/96 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-6993. lpp., 31. punkts), neņemot vērā to, ka ir notecējis iepriekšējās pārbaudes veikšanai noteiktais divu mēnešu termiņš, kas paredzēts EKL 88. panta 3. punktā. Saskaņā ar prasītājas viedokli — šie paši principi ir jāpiemēro šajā gadījumā, kā rezultātā Komisijai, ja tiktu atcelts Apstrīdētais lēmums, būtu jāuzsāk jauna pārbaudes procedūra atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. pantam.

II — Pirmās instances tiesas vērtējums

- 93 Ievadā Pirmās instances tiesa atgādina, ka atbildētāja un persona, kas iestājusies lietā, apstrīd šīs prasības pieņemamību, pamatojoties cita starpā uz to, ka Apstrīdētais lēmums prasītāju neskar tieši EKL 230. panta ceturrtās daļas nozīmē un ka jebkurā gadījumā tai nav intereses prasības celšanā pret šo lēmumu.

94 Vispirms ir jāizskata jautājums, vai prasītājam ir interese celt prasību pret Apstrīdēto lēmumu.

A — Par intereses celt prasību nosacījumiem

95 Saskaņā ar atbildētājas viedokli — prasītājam nav intereses lūgt atcelt Apstrīdēto lēmumu, jo iespējamās atcelšanas vienīgās sekas būtu novērst to, ka Komisija noraidīja trīs Vācijas VSP daļas, kas minētas šī lēmuma 1. pantā. Tādējādi, tā kā ir notecējis Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā paredzētais trīs mēnešu termiņš, šī atcelšana vairs nevarētu ietekmēt visa Vācijas VSP īstenošanu, tai skaitā apstrīdētā kvotu pārskaitīšanas noteikuma īstenošanu, un tā rezultātā vairs nevarētu sniegt labumu prasītājam. Prasītāja galvenokārt iebilst, ka Apstrīdētā lēmuma atcelšanas rezultātā, līdzīgi lēmumam valsts atbalsta jomā, ar ko atļauj atbalstu, tiktu atcelta atļauja, ko piešķir Komisija saistībā ar kvotu pārskaitīšanas noteikumu, un Komisijai no jauna būtu jāuzsāk pārbaudes procedūra atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam, nostādot puses tādā pašā juridiskajā situācijā, kādā tās bija pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, neņemot vērā trīs mēnešu termiņa notecēšanu, un Komisijai būtu no jauna jāpieņem lēmums.

96 Saistībā ar interesi prasības celšanā ir jāatgādina pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru prasība atcelt tiesību aktu, ko ir iesniegusi fiziska vai juridiska persona, ir pieņemama tikai tad, ja prasītājam ir interese, lai apstrīdētais akts tiktu atcelts (skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 28. septembra spriedumu lietā T-310/00 *MCI*/Komisija, Krājums, II-3253. lpp., 44. punkts un tajā minētā judikatūra). Šāda interese nozīmē, ka apstrīdētā akta atcelšanai pašai par sevi var būt tiesiskas sekas (skat. Pirmās instances tiesas 1995. gada 14. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-480/93 un T-483/93 *Antillean Rice Mills u.c./Komisija, Recueil*, II-2305. lpp., 59. un 60. punkts un tajos minētā judikatūra) un ka prasības rezultātā var rasties labums lietas dalībniekam, kurš cēla prasību (Tiesas 2002. gada 25. jūlija spriedums lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores/Komisija, Recueil*, I-6677. lpp., 21. punkts).

- 97 Tādējādi ir jāpārbauda tas, vai šajā gadījumā iespējamā Apstrīdētā lēmuma atcelšana sniegtu labumu prasītājam. Tāds gadījums cita starpā būtu tad, ja šīs atcelšanas rezultātā, pirmkārt, Vācijas VSP noteikumiem, tai skaitā kvotu pārskaitīšanas noteikumam, vairs nebūtu atļaujas, ko Apstrīdētajā lēmumā, iespējams, piešķīra, vismaz netieši, Komisija atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam, un, otrkārt, ja Komisijai, pamatojoties uz šiem noteikumiem, būtu jālemj *de novo* par šī VSP atbilstību atbilstošām Kopienu tiesību normām.
- 98 Tātad atbilde uz jautājumu par interesi celt prasību ir atkarīga no pārbaudes procedūras un no Komisijas lēmumu pieņemšanas kompetences atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam juridiskās būtības un it īpaši no jautājuma, vai Apstrīdētais lēmums ietver atļauju īstenot visu Vācijas VSP, tai skaitā kvotu pārskaitīšanas noteikumu.
- 99 Tādēļ ir jāizskata šīs procedūras un Komisijas lēmumu pieņemšanas kompetences juridiskā būtība.

B — Par pārbaudes procedūras un Komisijas lēmumu pieņemšanas kompetences atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. pantam juridisko būtību

1. Ievada apsvērumi

- 100 Nav šaubu, ka no formālā viedokļa un neatkarīgi no faktiskās materiālās piemērojamības Apstrīdētā lēmuma pamatā ir tikai Direktīvas 2003/87 9. panta

3. punkts, nevis atbilstošie noteikumi valsts atbalsta jomā, proti, EKL 87. un 88. pants, kā arī Regula Nr. 659/1999.

101 Attiecībā uz Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā paredzētās pārbaudes procedūras juridisko būtību atbildētāja, ko atbalsta persona, kas iestājusies lietā, galvenokārt norāda, ka šis noteikums nepiešķir Komisijai pilnvaras atļaut īstenot iesniegto VSP, bet tai dod tikai pilnvaras noraidīt šo VSP vai atsevišķas tā daļas, pamatojoties uz minētās direktīvas III pielikumā uzskaitītajiem kritērijiem. Prasītāja galvenokārt iebilst, ka, pirmkārt, Apstrīdētā lēmuma atcelšanas gadījumā būtu jāatsāk pārbaudes procedūra un ka, otrkārt, trīs mēnešu termiņa notecēšana jebkurā gadījumā esot juridiska fikcija, lai uzskatītu minēto VSP par atļautu.

102 Lai izskatītu lietas dalībnieku šajā sakarā izvirzītos argumentus, Pirmās instances tiesa uzskata, ka Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkts ir jāinterpretē gramatiski, sistēmiski un teleoloģiski (saistībā ar metodoloģiju skat. Pirmās instances tiesas 2002. gada 20. novembra spriedumu lietā T-251/00 *Lagardère* un *Canal+*/Komisija, *Recueil*, II-4825. lpp., 72. un turpmākie punkti, un 2005. gada 6. oktobra spriedumu apvienotajās lietās T-22/02 un T-23/02 *Sumitomo Chemical* un *Sumika Fine Chemicals*/Komisija, Krājums, II-4065. lpp., 41. un turpmākie punkti).

2. Par iespējamo atļauju, ko ietver Apstrīdētais lēmums

a) Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta gramatisko interpretāciju

103 Vispirms saistībā ar jautājumu, vai Apstrīdētais lēmums ietver atļauju īstenot Vācijas VSP, ir jāizskata Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta teksts, kas, kā to ir arī atzinuši lietas dalībnieki, ir Apstrīdētā lēmuma formālais juridiskais pamats.

104 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa norāda, ka 9. panta 3. punkta pirmā teikuma teksts, saskaņā ar kuru Komisija “var noraidīt [VSP] vai kādu tā daļu”, liecina par to, ka Komisijai nav visaptverošu pilnvaru izsniegt atļauju, kā to apgalvo prasītāja. Lai gan ir taisnība, ka šie noteikumi paredz, ka Komisija var veikt VSP, ko tai paziņoja dalībvalsts, *a priori* kontroli, tomēr Komisijas pilnvaras pārbaudīt un noraidīt šo VSP ir stipri ierobežotas, jo tās ir ierobežotas gan būtībā, gan laikā. Pirmkārt, šī kontrole ir ierobežota ar Komisijas veikto pārbaudi par VSP atbilstību Direktīvas 2003/87 III pielikuma kritērijiem un 10. panta noteikumiem, un, otrkārt, šī pārbaude jāveic trīs mēnešu laikā, sākot no brīža, kad dalībvalsts ir paziņojusi šo VSP.

105 Pretēji prasītājas viedoklim šo vērtējumu nevar atspēkot fakts, ka Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta otrajā teikumā minēti “piedāvātie grozījumi”, kas ir “[jā] akceptē Komisijai”. Šos grozījumus izdara vēlākā pārbaudes procedūras stadijā, proti, pēc tam, kad Komisija ir izteikusi iebildumus par paziņoto VSP vai kādām tā daļām, un šo grozījumu precīzais mērķis ir novērst iebildumus, ko sākotnēji izteica Komisija par to atbilstību Direktīvas 2003/87 III pielikuma kritērijiem un 10. panta noteikumiem. Tādējādi Komisijas piekrišana šiem grozījumiem ir tikai gala rezultāts, kas izriet no iebildumiem, kurus tā izteikusi sākumā tās ierobežoto kontroles un noraidīšanas pilnvaru ietvaros, ko tai paredz Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkts, nevis atļauju piešķiršanas vispārējās kompetences izpausme. Tas, ka šajā noteikumā nav paredzēts apstiprināt piedāvātos VSP grozījumus, drīzāk liecina par to, ka, tieši pretēji, Komisijai nav šādas vispārējas atļauju piešķiršanas kompetences.

106 Turklāt tiesības noraidīt paziņoto VSP vai kādu tā daļu nenozīmē, ka Komisijai ir absolūts pienākums rīkoties. Tai, protams, pēc VSP paziņošanas ir rūpīgi un objektīvi jāizvērtē šā VSP atbilstība Direktīvas 2003/87 III pielikuma kritērijiem un 10. panta noteikumiem (skat. pēc analogijas Tiesas 1991. gada 21. novembra spriedumu lietā C-269/90 *Technische Universität München, Recueil*, I-5469. lpp., 14. punkts; Pirmās instances tiesas 2002. gada 11. septembra spriedumu lietā T-13/99 *Pfizer Animal*

Health/Padome, Recueil, II-3305. lpp., 171. punkts, un spriedumu lietā T-70/99 *Alpharma/Padome, Recueil*, II-3495. lpp., 182. punkts). Tomēr termins “var noraidīt” nozīmē, ka Komisijai ir zināma rīcības brīvība, kas ir salīdzināma ar rīcības brīvību, kura tai ir EKL 226. panta piemērošanas ietvaros, un kas tai nav obligāti jāizmanto visos apstākļos (skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 14. janvāra rīkojumu lietā T-202/02 *Makedoniko Metro* un *Michaniki/Komisija, Recueil*, II-181. lpp., 43. un 46. punkts un tajos minētā judikatūra). No tā izriet, ka, ja Komisija trīs mēnešu laikā pēc tam, kad dalībvalsts paziņojusi par VSP, neizmanto šīs pilnvaras, dalībvalsts principā var īstenot VSP saskaņā ar Direktīvas 2003/87 11. un turpmākajos pantos paredzētajiem nosacījumiem, un tam nav vajadzīga Komisijas piekrišana (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 23. novembra spriedumu lietā T-178/05 *Apvienotā Karaliste/Komisija, Krājums*, II-4807. lpp., 55. punkts). Ir jāpiebilst, ka tas neskar Komisijas pilnvaras uz vispārējo uzraudzību, kas tai piešķirtas saskaņā ar EKL 211. un 226. pantu un kas nav pakļautas nekādiem stingri noteiktiem termiņiem.

¹⁰⁷ No Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta teksta izriet, ka, izbeidzot VSP pārbaudes procedūru, nav obligāti jāpieņem formāls lēmums, it īpaši tad, ja dalībvalsts šīs procedūras laikā ir veikusi visus grozījumus, ko ierosināja Komisija. Turklāt Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta otrais teikums attiecas tikai uz negatīvu lēmumu par noraidījumu, nevis uz lēmumu piešķirt atļauju vai lēmumu neizvirzīt iebildumus. No tā izriet, ka Komisijai ir zināma rīcības brīvība, pieņemot šādu lēmumu, kuru tā citā starpā izmantos tad, ja dalībvalsts negrozīs vai atteiksies grozīt VSP pirms trīs mēnešu termiņa notecēšanas, neraugoties uz Komisijas celtiem iebildumiem.

¹⁰⁸ Tādējādi prasītājas viedoklis ir pretrunā Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta tekstam.

b) Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta sistēmisku interpretāciju

- 109 No sistēmiskā viedokļa Pirmās instances tiesa konstatē, ka Direktīvā 2003/87 nav iekļauti atbilstoši elementi, kas ļautu labāk noteikt pārbaudes procedūras un Komisijas lēmumu pieņemšanas kompetences atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam juridisko būtību. Tomēr, lai raksturotu attiecīgās sistēmas juridisko pamatu un mērķi, šī procedūra un šī kompetence ir jāsaldzina ar citām administratīvās kontroles sistēmām, kuras arī ietver Komisijas lēmumu pieņemšanas kompetenci, tostarp ar tām, kuras minēja lietas dalībnieki.
- 110 Šajā sakarā lietas dalībnieki it īpaši atsaucās uz valsts atbalsta kontroles procedūru, kas paredzēta EKL 88. pantā un kas izklāstīta Regulā Nr. 659/1999, kā arī uz procedūru par valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam.
- 111 Šajā sakarā ir jāprecizē, ka atšķirībā no EKL 226. pantā paredzētās procedūras par valsts pienākumu neizpildi gan procedūra valsts atbalsta jomā — ciktāl tā attiecas uz pasākumiem, kas paziņoti iepriekš atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam —, gan pārbaudes procedūra atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam ir piemēri *a priori* kontrolei par valsts pasākumu atbilstību noteiktām Kopienų tiesību normām. Tāpat kā, piemērojot EKL 88. panta 3. punkta trešo teikumu, ir aizliegts īstenot paziņoto atbalsta pasākumu pirms zināma termiņa notecēšanas, dalībvalsts principā nevar arī īstenot VSP pirms trīs mēnešu termiņa notecēšanas, kas paredzēts šai *a priori* kontrolei saskaņā ar Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta pirmo teikumu, ja vien Komisija pirms šī termiņa notecēšanas neinformē dalībvalsti par to, ka tā neizvirzīs iebildumus. Pirmkārt, šis pagaidu aizliegums īstenot VSP ir saistīts ar Komisijai doto iespēju līdz šī termiņa beigām noraidīt visu VSP vai tā daļu iespējamās neatbilstības dēļ, tostarp III pielikuma kritērijiem. Otrkārt, šis aizliegums izriet no fakta, ka saskaņā ar minētās normas otro teikumu gadījumā, ja Komisija izvirza iebildumus pret VSP vai kādu tā daļu, dalībvalsts var pieņemt lēmumu par kvotu sadali 11. panta 1. punkta nozīmē — kas nosaka, ka VSP ir “izstrādāts atbilstīgi 9. pantam”, — tikai tad, ja Komisija ir piekritusi grozījumiem, kurus dalībvalsts ierosināja izdarīt, lai novērstu Komisijas iebildumus. Savukārt atšķirībā no EKL

88. panta 3. punkta trešā teikuma Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkts aizlieguma īstenot VSP atcelšanu nepakļauj nosacījumam, ka Komisija pieņem formālu lēmumu. No tā izriet, ka principā, ja noteiktajā termiņā nav skaidri izvirzīti Komisijas iebildumi, pietiek ar to, ka ir notecējis triju mēnešu termiņš, lai dalībvalsts būtu tiesīga īstenot VSP, kādu tā paziņoja Komisijai (šā rīkojuma 106. punktā minētais spriedums lietā Apvienotā Karaliste/Komisija, 55. punkts).

- ¹¹² Turklāt Pirmās instances tiesa uzskata, ka fakts, ka VSP pārbaudes procedūra pēc būtības ir *a priori* kontrole, pats par sevi nenozīmē, ka šīs procedūras rezultātā jāpieņem lēmums, kas ietver tiesības attiecībā uz paziņoto pasākumu īstenošanas iespēju un tiesiskumu. Noteikumi valsts atbalsta jomā balstīti uz vispārējā aizlieguma principu, kas saistīts ar nelikumības prezumpciju un saskaņā ar kuru atbalsta pasākumi EKL 87. panta 1. punkta izpratnē principā nav saderīgi ar kopējo tirgu, savukārt Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta pamatā nav šāda principa un tā mērķis nav atkāpties no kāda vispārēja aizlieguma. Šā noteikuma mērķis, tieši pretēji, ir nodrošināt kvotu tirdzniecības sistēmas pareizu darbību, dalībvalstīm veicot emisijas kvotu sadali, pamatojoties uz VSP, kura kvotu sadales noteikumi ir pakļauti tikai ierobežotai kontrolei par to, ka dalībvalsts tostarp ievēro minētās direktīvas III pielikumā uzskaitītos kritērijus. Tāpat Kopienas vides aizsardzības tiesībās nav primāro vai sekundāro tiesību aktu, ar ko aizliedz — līdzīgi vispārējam aizliegumam, kas paredzēts EKL 87. pantā, — dalībvalstij, pat tikai piesardzības nolūkos, veikt noteiktus pasākumus saistībā ar Direktīvas 2003/87 un kvotu tirdzniecības sistēmas īstenošanu. Tieši pretēji, saskaņā ar EKL 176. pantu dalībvalsts var paturēt spēkā vai no jauna noteikt stingrākus aizsargpasākumus, salīdzinot ar tiem, kas paredzēti Kopienas tiesību aktos, ja vien šie pasākumi vispārīgi ir saderīgi ar Līgumu (skat. pēc analogijas Tiesas 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā *C-6/03 Deponiezweckverband Eiterköpfe*, Krājums, I-2753. lpp., 27.–32. punkts).

- 113 Pirmās instances tiesa uzskata, ka atšķirības, kas norādītas šā rīkojuma 112. punktā, starp valsts atbalsta pārbaudes procedūru un VSP pārbaudes procedūru izriet no būtiskajām atšķirībām abos *a priori* kontroles režīmos. No tā izriet, ka ir arī skaidri jāatšķir pasākumu, ko Komisija veikusi saistībā ar attiecīgajiem režīmiem, juridiskās sekas gan attiecībā uz dalībvalstīm, gan attiecībā uz ieinteresētajiem uzņēmumiem.
- 114 Tātad formāls lēmums par atbilstību saskaņā ar EKL 88. panta 3. punkta trešo teikumu, ko pieņēmusi Komisija valsts atbalsta pārbaudes procedūras ietvaros, ir lēmums par atļaujas piešķiršanu, ar ko skaidri atzīst paziņotā atbalsta likumību, un, ja šāds lēmums netiek pieņemts, atbalsts principā ir nelikumīgs un to nedrīkst piešķirt (skat. Regulas Nr. 659/1999 4. panta 2. un 3. punktu un 7. panta 2. un 3. punktu). Tomēr šajā sakarā pieņemts lēmums par atbalsta nesaderību tikai juridiski saistoši apstiprina vispārējo aizliegumu, kas paredzēts EKL 87. pantā, kā arī aizliegumu īstenot attiecīgo atbalstu (Regulas Nr. 659/1999 7. panta 5. punkts). Nepieciešamību saņemt šādu atļauju, kas ir izņēmums no vispārējā valsts atbalsta aizlieguma principa, kas noteikts EKL 87. panta 1. punktā, apstiprina juridiskā fikcija, kas izriet no Regulas Nr. 659/1999 4. panta 6. punkta pirmā teikuma un saskaņā ar kuru, ja Komisija nav pieņēmusi lēmumu noteiktajā termiņā, “uzskatāms”, ka Komisija “atļāvusi” attiecīgo atbalstu (skat. arī Tiesas 1973. gada 11. decembra spriedumu lietā 120/73 *Lorenz, Recueil*, 1471. lpp., 5. punkts).
- 115 Savukārt, noslēdzot *a priori* kontroli, kas veikta atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam, nav obligāti jāpieņem lēmums par atļaujas piešķiršanu, jo Komisijai ir jāiesaistās tikai tiktāl, ciktāl tā uzskata par nepieciešamu izvirzīt iebildumus par noteiktām paziņotā VSP daļām un, ja dalībvalsts atsakās grozīt savu VSP, pieņem lēmumu par noraidīšanu (skat. šā rīkojuma 106. punktu). Turklāt šie iebildumi un lēmums par noraidīšanu ir jāpieņem trīs mēnešu laikā, sākot no VSP paziņošanas. Pretējā gadījumā paziņotais VSP kļūst galīgs un uz to attiecinā likumības prezumpciju, kas atļauj dalībvalstij to īstenot attiecīgajā kvotu sadales periodā. Tādējādi šis īpašās kontroles pamatā ir prezumpcija par valsts pasākuma likumību, kura īstenošanu var pakļaut tikai pagaidu aizliegumam. No tā izriet, ka ikviens Komisijas lēmums par visa VSP vai kādas tā daļas noraidīšanu, pat gadījumā, ja tajā Komisija skaidri piekrit citām VSP daļām vai ja šajā lēmumā ir izklāstīti iemesli,

kādēļ Komisija nevēlas celt iebildumus pret tām, un gadījumā, ja tam seko piekrišana šajā VSP izdarītajiem grozījumiem, nav uzskatāms par atļauju, kas rada tiesības, jo pēc būtības šādos apstākļos paziņotajiem pasākumiem nav nepieciešama šāda atļauja.

c) Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta teleoloģisko interpretāciju

116 Šā rīkojuma 103.–115. punktā minētos apsvērumus apstiprina Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta teleoloģiskā interpretācija.

117 No teleoloģiskā viedokļa saskaņā ar šo noteikumu uzsāktās procedūras mērķis papildus Komisijas *a priori* kontroles iespējai ir nodrošināt dalībvalstīm tiesisko drošību un it īpaši dot tām iespēju īsā laika sprīdī gūt skaidrību par veidu, kādā tās var sadalīt emisijas kvotas un pārvaldīt kvotu tirdzniecības sistēmu, pamatojoties uz to VSP attiecīgajā kvotu sadales periodā. Ņemot vērā šā perioda ierobežoto ilgumu, kas ir trīs vai pieci gadi (Direktīvas 2003/87 11. pants), gan Komisijai, gan dalībvalstīm ir leģitīma interese par to, lai jebkuras domstarpības par VSP saturu ātri tiktu atrisinātas un lai VSP visā tā spēkā esamības periodā nebūtu pakļauts riskam, ka Komisija to varētu apstrīdēt.

118 Turklāt atšķirībā no noteikumu valsts atbalsta jomā piemērošanas, kuru mērķis ir no paša sākuma izvairīties no situācijas, kas būtu pretrunā Līguma noteikumiem un kopējā tirgus mērķiem, Direktīvas 2003/87 mērķu īstenošanu, it īpaši kvotu

tirdzniecības sistēmas izveidošanu, kurai ir jāveicina siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanās rentablā un ekonomiski efektīvā veidā (minētās direktīvas 1. pants), traucētu aizliegums īstenot VSP, kamēr Komisija nav pieņēmusi lēmumu par atļaujas piešķiršanu.

- 119 No iepriekš minētā izriet, ka nevar piekrist prasītājas argumentam, saskaņā ar kuru Apstrīdētais lēmums ietver netiešu atļauju īstenot Vācijas VSP, tai skaitā apstrīdēto kvotu pārskaitīšanas noteikumu.

3. Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta pirmajā teikumā minētā trīs mēnešu termiņa notecēšanas sekām

- 120 Par prasītājas argumentu, kas saistīts ar to, ka paziņotais VSP esot jāuzskata par atļautu pēc trīs mēnešu termiņa notecēšanas, kas minēts Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta pirmajā teikumā, no šā rīkojuma 103.–119. punktā minētajiem apsvērumiem izriet ka, tā kā Komisijai nav vispārējas *stricto sensu* kompetences atļauju piešķiršanai paziņotajiem VSP, tas, ka tā neizvirza iebildumus, izbeidzoties trīs mēnešu termiņam, vēl jo vairāk nevar pamatot jebkādu prezumpciju vai juridisko fikciju par atļauju piešķiršanu īstenot VSP. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa atgādina, ka Komisijai ir tikai ierobežota kontroles un noraidīšanas kompetence, kas ierobežota ar šīs direktīvas III pielikumā uzskaitītajiem kritērijiem un 10. panta noteikumiem. Tātad šī termiņa notecēšanas vienīgās sekas ir tās, ka VSP — kuram ir likumības prezumpcija, ja vien Komisija neizvirza iebildumus, — kļūst galīgs un dalībvalsts to var īstenot, un nav nepieciešama jebkāda vispārēja Komisijas izsniegta atļauja.

- 121 Šo vērtējumu apstiprina fakts, ka Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkts neparedz skaidrus noteikumus par prezumpciju vai juridisko fikciju, ko min prasītāja.

Protams, Kopienas likumdevējs var pieņemt šādus noteikumus, kolīdz uzskata to par nepieciešamu procesa dalībnieku tiesiskās drošības interesēs. Kā to norāda prasītāja, Kopienas likumdevējs šīs pilnvaras izmantoja Regulas Nr. 659/1999 4. panta 6. punktā dalībvalsts interesēs, lai tā varētu īstenot atbalsta pasākumus pēc divu mēnešu termiņa notecēšanas, skaitot no pasākuma paziņošanas dienas, un lai novērstu iespējamās Komisijas vēlākas iejaukšanās risku. Tāpat arī Regulas 139/2004 10. panta 6. punktā uzņēmumu interesēs, kas paziņoja koncentrācijas projektu, ir paredzēts, ka koncentrācija iz uzskatāma par atbilstošu kopējam tirgum, ja Komisija nav pieņēmusi lēmumu minētajā regulā noteiktajā termiņā. Ir jākonstatē, ka šos noteikumus attaisno tieši tas fakts, ka attiecīgās kontroles sistēmas, atšķirībā no Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā paredzētās kontroles sistēmas, izvirza nosacījumu, ka attiecīgajai iestādei ir jāpiešķir tieša atļauja, kas ietver tiesības, lai var īstenot paziņoto pasākumu projektu. Turklāt minētie noteikumi ir izņēmums, un tātad tie ir skaidri jāparedz attiecīgajā tiesiskajā regulējumā, jo tie groza juridiskās sistēmas kārtību, piešķirot atļauju neatkarīgi no Komisijas iejaukšanās.

122 Tātad, ja Komisija neizvirza iebildumus pirms trīs mēnešu termiņa notecēšanas, kas paredzēts Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktā, tas nenozīmē, ka, izmantojot juridisko fikciju, tiek piešķirta atļauja īstenot paziņoto VSP. Ir jāpiebilst, ka prasītājas apgalvojums varētu aizskart kontroles tiesības, kas piešķirtas Komisijai saskaņā ar EKL 226. pantu un ko tai ir jābūt iespējai izmantot, saistībā ar ierobežoto kontroli atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam gadījumā, ja tiek pārkāptas citas Kopienas tiesību normas nekā šīs direktīvas III pielikumā izvirzītie kritēriji vai 10. panta noteikumi.

4. Par Apstrīdētā lēmuma iespējamās atcelšanas juridiskajām sekām

123 Pirmās instances tiesa uzskata, ka, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Apstrīdētā lēmuma iespējamā atcelšana nesniegtu nekādu labumu prasītājam, ar ko būtu iespējams pamatot tās interesi celt prasību saskaņā ar šā rīkojuma 96. punktā minēto judikatūru.

124 Pirmkārt, neatkarīgi no jautājuma, vai šīs atcelšanas rezultātā Komisijai būtu jālemj no jauna par Vācijas VSP atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam, šādu atcelšanu nevar pamatot ar iemeslu, kas nav saistīts ar Apstrīdētā lēmuma priekšmetu vai juridisko piemērojamību, kas it īpaši ir noteikti tās rezolūtivajā daļā. Taču, no vienas puses, Apstrīdētā lēmuma 1. pants noraida tikai dažus Vācijas VSP *ex post* pielāgojumus, nevis kvotu pārskaitīšanas noteikumu, ko galvenokārt apstrīdēja prasītāja. No otras puses, no šā rīkojuma 103.–119. punktā minētajiem apsvērumiem izriet, ka Apstrīdētais lēmums neietver nekādu atļauju — nedz tiešu, nedz netiešu — īstenot visu Vācijas VSP, tai skaitā apstrīdēto kvotu pārskaitīšanas noteikumu. Tādējādi atšķirībā no lēmuma par saderību atcelšanas, kas pieņemts valsts atbalstu jomā, un pretēji prasītājas mērķiem Apstrīdētā lēmuma iespējamās atcelšanas rezultātā netiktu atcelta šī atļauja.

125 Tātad, kā to norāda atbildētāja, ar Apstrīdētā lēmuma rezolūtivās daļas atcelšanu nevar sasniegt prasītājas prasības pamatmērķi. No tā arī izriet, ka Apstrīdētā lēmuma rezolūtivā daļa prasītājam nav nelabvēlīga un ka tādējādi tās atcelšana nevar tai dot labumu. Tādēļ šajā sakarā prasītāja nav pamatojusi interesi prasības celšanā un prasība ir jāatzīst par nepieņemamu.

126 Otrkārt, arī tiktāl, ciktāl prasītājas prasība atcelt tiesību aktu attiecas uz Apstrīdētā lēmuma preambulas devīto un desmito apsvērumu, šī prasība nav pieņemama. Ir

taisnība, ka šie apsvērumi galvenokārt attiecas uz Komisijas vērtējumu, kas balstīts uz EKL 88. panta 3. punktu, kā arī uz kvotu pārskaitīšanas noteikumu, par ko Komisija uzskata, ka pret to iebildumi nav jāizvirza. Turklāt saistībā ar kvotu pārskaitīšanas noteikuma likumību iepriekš minētais Paziņojums COM(2004) 500, galīgā redakcija, pārņem un papildina tajā pašā dienā pieņemto Apstrīdētā lēmuma pamatojumu, un šajā sakarā tas ir papildu pamatojums, kas Kopienas tiesai principā arī ir jāņem vērā, veicot tiesiskuma kontroli (skat. pēc analogijas Pirmās instances tiesas 2003. gada 8. jūlija spriedumu lietā T-374/00 *Verband der freien Rohrwerke u.c./Komisija, Recueil, II-2275. lpp., 122.–124. punkts*).

127 Tomēr, kā tas izriet no pastāvīgās judikatūras, tikai lēmuma rezolutīvā daļa var radīt tiesiskas sekas un tātad būt nelabvēlīga neatkarīgi no tā, kāds ir šā lēmuma pamatojums. Savukārt vērtējums, kas izklāstīts lēmuma pamatojumā, kā tāds nevar būt prasības atcelt tiesību aktu priekšmets un tam var piemērot Kopienas tiesas tiesiskuma kontroli tikai tiktāl, ciktāl tas kā nelabvēlīga tiesību akta pieņemšanas pamatojums sniedz nepieciešamu atbalstu šā akta rezolutīvajai daļai (šajā sakarā skat. Tiesas 2004. gada 28. janvāra rīkojumu lietā C-164/02 *Niederlande/Komisija, Recueil, I-1177. lpp., 21. punkts*; Pirmās instances tiesas 2003. gada 19. marta spriedumu lietā T-213/00 *CMA CGM u.c./Komisija, Recueil, II-913. lpp., 186. punkts*) vai ja šis pamatojums vismaz var grozīt būtību tam, kas tika nolemts attiecīgā tiesību akta rezolutīvajā daļā (šajā sakarā skat. šā rīkojuma 102. punktā minēto spriedumu lietā *Lagardère un Canal+/Komisija, 67. un 68. punkts*). Šajā sakarā ir turklāt jāatgādina, ka principā tiesību akta rezolutīvā daļa ir neatdalāma no tā pamatojuma un ka tādēļ tiesību aktu, ja nepieciešams, interpretē, ņemot vērā pamatojumu, kura dēļ tas tika pieņemts (skat. Pirmās instances tiesas 2003. gada 30. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-346/02 un T-347/02 *Cableuropa u.c./Komisija, Recueil, II-4251. lpp., 211. punkts* un tajā minētā judikatūra).

128 Ņemot vērā šo judikatūru, apstiprinās secinājums, saskaņā ar kuru, pirmkārt, Apstrīdētais lēmums prasītājam nav nelabvēlīgs un, otrkārt, tā atcelšana tai nedotu nekādu labumu, ņemot vērā tās prasības patieso priekšmetu, proti, prasījumu atcelt apgalvoto atļauju īstenot kvotu pārskaitīšanas noteikumu, kas apstiprināts Apstrīdētajā lēmumā. Attiecīgajam pamatojumam, tostarp tam, kas attiecas uz

kvotu pārskaitīšanas noteikumu un kas izklāstīts Apstrīdētā lēmuma preambulas desmitajā apsvērumā, nav nekādas saistības ar šā lēmuma rezolutīvo daļu un tas tajā nav minēts, un turklāt tas nevar — to iemeslu dēļ, kas izklāstīti šā rīkojuma 103.–122. punktā, — grozīt šīs rezolutīvās daļas saturu. Juridiski nav iespējams rast šādu saikni, jo ir runa par noraidīšanas lēmumu, kas pieņemts atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam un kura rezolutīvajā daļā pēc būtības var tikt minētas tikai tās VSP daļas, ko Komisija apstrīd vai noraida, nevis tās daļas, par kurām tā nav paredzējusi celt iebildumus.

¹²⁹ Kaut gan Komisija Apstrīdētā lēmuma pamatojumā tomēr izsaka savu viedokli *obiter dictum* par VSP aspektiem, par kuriem tā nav izvirzījusi iebildumus, šis pamatojums nevar rast juridiski saistošu iedarbību vai būt par minētā lēmuma rezolutīvās daļas nepieciešamo atbalstu, ņemot vērā to, ka Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkts neparedz Komisijai kompetenci juridiski saistošā veidā konstatēt VSP iekļauta noteikuma likumību. Turklāt šajos apstākļos šis pamatojums nevar arī sniegt elementus, kas būtu lietderīgi Apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas interpretācijai saskaņā ar šā rīkojuma 127. punktā minēto judikatūru.

¹³⁰ Līdz ar to, tā kā Apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā nav pieņemta juridiski saistoša nostāja par kvotu pārskaitīšanas noteikumu, šī lēmuma pamatojums saistībā ar minēto noteikumu un ar tā iespējamo atbilstību noteikumiem par valsts atbalstu nav pakļauts Kopienų tiesas kontrolei šīs lietas ietvaros un nevar pamatot prasītājas interesi prasības celšanā.

5. Par atbalsta jomā pieņemtā lēmuma neesamību pēc būtības

¹³¹ Visbeidzot, ir jānoraida prasītājas arguments, saskaņā ar kuru Apstrīdētais lēmums ir jākvalificē pēc tā patiesās būtības, kas izriet no vērtējuma, pamatojoties uz

objektīviem kritērijiem un neatkarīgi no tā apzīmējuma vai formas (šā rikojuma 68. punktā minētie spriedumi lietā *IBM/Francijsa*, 9. punkts, un lietā *Air France/Komisija*, 43. un 51. punkts).

- 132 Pirmkārt, noteikti ir taisnība, ka Direktīva 2003/87 un it īpaši tās III pielikuma 5. kritērijs paredz iespēju nesaderībai starp VSP noteikumiem un valsts atbalsta tiesībām un tādēļ uzliek pienākumu Komisijai to ņemt vērā pārbaudes procedūras ietvaros atbilstoši šīs direktīvas 9. panta 3. punktam. Turklāt nav neiespējami, ka zināmos apstākļos VSP paziņošana atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 1. punkta otrajai daļai varētu būt vai būtu jāuzskata arī par paziņošanu EKL 88. panta 3. punkta izpratnē.
- 133 No tā izriet, ka paziņotā VSP daļas, kas, iespējams, pārkāpj EKL 87. pantu, Komisijai ir iepriekš jāpārbauda un par tām, iespējams, varētu uzsākt paralēlu procedūru saskaņā ar Regulu Nr. 659/1999. Ja Komisija pēc šīs iepriekšējās pārbaudes uzskata, ka ir nepieciešams uzsākt šādu procedūru un ka paziņojuma saturs nav pietiekami pilnīgs, lai to kvalificētu par paziņojumu atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam, tā nepieciešamības gadījumā, piemērojot Regulu Nr. 659/1999, var prasīt dalībvalstij sniegt nepieciešamo informāciju, lai veiktu sikāku VSP daļu pārbaudi atbilstoši EKL 87. pantam. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu dalībvalstij principā ir pienākums — izņemot dažus gadījumus, kas paredzēti Padomes 1998. gada 7. maija Regulā (EK) Nr. 994/98 par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma [87]. un [88]. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 142, 1. lpp.), — paziņot Komisijai ikvienu projektu, ar ko paredzēts ieviest atbalstu. Šis pienākums ir juridiski atšķirīgs un principā neatkarīgs no pienākuma paziņot VSP atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam. Lēmums, kas pamatots tikai ar Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktu un nevis ar EKL 87. un 88. pantu, ļauj Komisijai attiecībā uz VSP ietvertajiem valsts atbalsta elementiem veikt tikai *prima facie* vērtējumu no valsts atbalsta viedokļa, ar ko nevar noliegt faktu, ka ir iespējams pieņemt formālu lēmumu saskaņā ar EKL 88. panta 3. punkta trešo teikumu.

134 Otrkārt, nedz Direktīva 2003/87, kas pieņemta, pamatojoties tikai uz EKL 175. pantu un nevis uz EKL 89. pantu, nedz šajā sakarā ieviestie pasākumi, kas nav juridiski saistoši, piemēram, Komisijas 2004. gada 17. marta vēstule (skat. šā rīkojuma 21.–24. punktu), nevar ierobežot piemērojamību un lietderīgās sekas noteikumiem saistībā ar valsts atbalstu kontroli (skat. pēc analogijas Tiesas 1992. gada 12. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-134/91 un C-135/91 *Keratina* un *Vioktimatiki*, *Recueil*, I-5699. lpp., 20. punkts, un šā rīkojuma 76. punktā minēto spriedumu lietā *BP Chemicals*/Komisija, 55. punkts). Tā kā nav atbilstoša tiesiskā pamata, Direktīvu 2003/87, ievērojot apsvērumus, kas minēti šā rīkojuma 132. punktā, nevar uzskatīt par *lex specialis*, kas ļautu veikt valsts atbalsta kontroli pārbaudes procedūras ietvaros, kas paredzēta šīs direktīvas 9. panta 3. punktā. Tāpat gadījumā, ja saistībā ar valsts atbalsta tiesībām ir nepieciešams dažu VSP noteikumu pilnīgs paziņojums, Direktīva 2003/87 nevar atļaut atkāpes no īstenošanas aizlieguma, kas paredzēts EKL 88. panta 3. punkta trešajā daļā. No tā izriet, ka, ja dalībvalsts neievēro šo īstenošanas aizliegumu, privātpersona valsts tiesā var atsaukties uz EKL 88. panta 3. punkta trešā teikuma tiešu iedarbību (šā rīkojuma 70. punktā minētais Tiesas spriedums lietā *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires* u.c., 12. punkts, un Tiesas 2005. gada 27. oktobra spriedums apvienotajās lietās no C-266/04 līdz C-270/04, C-276/04 un no C-321/04 līdz C-325/04 *Casino France* u.c., Krājums, I-9481. lpp., 30. punkts). Visbeidzot, no tā izriet, ka lēmumam par noraidījumu, kas pieņemts, pamatojoties tikai uz Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktu, nevar būt visas tiesiskās sekas, kādas ir lēmumam, kas pieņemts, pamatojoties uz EKL 88. pantu, skatot kopsakarā ar Regulas Nr. 659/1999 4. vai 7. pantu. Šāds secinājums neietekmē faktu, ka gadījumā, ja VSP paziņojums atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 1. punktam izpilda arī nosacījumus par paziņošanu atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam (skat. šā rīkojuma 132. punktu), tā dēļ, ka atbilstoši valsts atbalsta tiesībām nav veikta iepriekšēja pārbaude un Komisija nav pieņēmusi savu nostāju Regulas Nr. 659/1999 4. panta 5. punktā paredzētajā termiņā, pastāvētu netieši izteikts lēmums atļaut īstenot valsts pasākumus, kas paziņoti atbilstoši minētās regulas 4. panta 6. punktam, lēmums, kas tomēr ir juridiski atšķirīgs no lēmuma, kas pieņemts saskaņā ar Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktu.

135 Treškārt, šo vērtējumu neatspēko fakts, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 III pielikuma 5. kritēriju EKL 87. un 88. pants ir jāievēro arī saistībā ar VSP īstenošanu. Šis kritērijs tikai atspoguļo principu, kas ir kārtīgi nostiprināts Kopienų tiesību sistēmā un saskaņā ar kuru atvasināto tiesību akts ir jāizpilda tā, lai tas

neaizskar Līguma normas vai kādas citas primāro tiesību normas, piemēram, vispārējos tiesību principus vai pamattiesības. Tomēr šis vispārējais pienākums ievērot Kopienas tiesības nevar nozīmēt to, ka ir jāveic administratīvā procedūra, piemērojot visus atbilstošos procesuālos un materiālos noteikumus, piemēram, Regulas Nr. 659/1999 noteikumus, bet uzliek tikai pienākumu Komisijai veikt *prima facie* vērtējumu, kad tā piemēro Direktīvu 2003/87 (skat. šā rīkojuma 134. punktu). Visbeidzot, pārbaudes procedūra atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punktam nekādā gadījumā nedos tiesības Komisijai atļaut dalībvalstīm atkāpties no Kopienas tiesību normām, kas nav ietvertas šajā direktīvā (skat. pēc analogijas šā rīkojuma 134. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Keratina* un *Vioktima-tiki*, 20. punkts, un šā rīkojuma 76. punktā minēto spriedumu lietā *BP Chemicals*/Komisija, 55. punkts).

136 Ceturtkārt, Pirmās instances tiesa norāda, ka no Komisijas 2004. gada 29. jūlija vēstules (skat. šā rīkojuma 41.–46. punktu) izriet, ka tajā ir tikai izklāstīti iemesli, kādēļ Komisija Apstrīdētajā lēmumā nav pieņēmusi galīgo nostāju attiecībā uz Vācijas VSP un kvotu pārskaitīšanas noteikuma atbilstību kopējam tirgum EKL 87. panta nozīmē. Komisija tajā tostarp norādīja, ka “iespējamo atbalstu iespējams uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu, kolīdz to izvērtēs atbilstoši EKL 88. panta 3. punktam”. No tā izriet, ka saskaņā ar Komisijas paziņojumiem tā ir veikusi tikai provizorisku vērtējumu par kvotu pārskaitīšanas noteikumu saistībā ar valsts atbalsta tiesībām. Ņemot vērā šā rīkojuma 103.–122. punktā minētos apsvērumus, šis provizoriskais vērtējums nav interpretējams kā Komisijas galīgā nostāja šajā jautājumā.

137 Līdz ar to prasība ir jānoraida kā nepieņemama, jo prasītājam nav intereses prasības celšanā. Šajos apstākļos nav jāpārbauda, vai prasītāju Apstrīdētais lēmums skar tieši un individuāli EKL 230. panta ceturrtās daļas nozīmē.

138 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, šī prasība jānoraida kā nepieņemama.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ¹³⁹ Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt atbildētājas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.
- ¹⁴⁰ Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmajai daļai dalībvalstīm, kas iestājušās lietā, savi tiesāšanās izdevumi jāsedz pašām. Tā kā Vācijas Federatīvā Republika iestājās lietā, tā sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (trešā palāta)

izdod rīkojumu:

- 1) prasību noraidīt kā nepieņemamu;**
- 2) prasītāja sedz savus, kā arī atlīdzina atbildētājas tiesāšanās izdevumus;**

3) persona, kas iestājusies lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Luksemburgā, 2007. gada 30. aprīlī.

Sekretārs

E. Coulon

Priekšsēdētājs

M. Jaeger

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas	II - 1202
Prāvas rašanās fakti	II - 1208
I — Komisijas 2004. gada 17. marta vēstule	II - 1208
II — Vācijas VSP	II - 1210
III — Vācijas enerģijas tirgus	II - 1213
IV — Administratīvā procedūra	II - 1214
A — Prasītājas sūdzība	II - 1214
B — Apstrīdētais lēmums un Komisijas 2004. gada 7. jūlija paziņojums	II - 1215
C — Komisijas 2004. gada 29. jūlija vēstule	II - 1217
D — Komisijas 2004. gada 3. un 27. augusta vēstules	II - 1220
Process un lietas dalībnieku prasījumi	II - 1220
Juridiskais pamatojums	II - 1222
I — Lietas dalībnieku argumenti	II - 1222
A — Atbildētājas un personas, kas iestājusies lietā, argumenti	II - 1222
B — Prasītājas argumenti	II - 1223
1. Ievada apsvērumi	II - 1223
2. Par prasītājas tiesībām celt prasību saistībā ar tiesībām valsts atbalsta jomā	II - 1224
a) Par Apstrīdētā lēmuma kā lēmuma, kas pieņemts valsts atbalsta jomā, klasifikāciju	II - 1224
b) Par jautājumu, vai prasītāju skar tieši	II - 1229
c) Par jautājumu, vai prasītāju skar individuāli	II - 1230

3.	Par prasītājas tiesībām celt prasību saistībā ar Direktīvu 2003/87	II - 1233
a)	Ievada apsvērumi	II - 1233
b)	Par jautājumu, vai prasītāju skar tieši	II - 1233
c)	Par jautājumu, vai prasītāju skar individuāli	II - 1235
4.	Par prasītājas interesi celt prasību	II - 1238
II	— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1238
A	— Par intereses celt prasību nosacījumiem	II - 1239
B	— Par pārbaudes procedūras un Komisijas lēmumu pieņemšanas kompetences atbilstoši Direktīvas 2003/87 9. pantam juridisko būtību	II - 1240
1.	Ievada apsvērumi	II - 1240
2.	Par iespējamo atļauju, ko ietver Apstrīdētais lēmums	II - 1241
a)	Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta gramatisko interpretāciju	II - 1241
b)	Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta sistēmisku interpretāciju	II - 1244
c)	Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta teleoloģisko interpretāciju	II - 1247
3.	Par Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkta pirmajā teikumā minētā trīs mēnešu termiņa notecēšanas sekām	II - 1248
4.	Par Apstrīdētā lēmuma iespējamās atcelšanas juridiskajām sekām	II - 1250
5.	Par atbalsta jomā pieņemtā lēmuma neesamību pēc būtības	II - 1252
	Par tiesāšanās izdevumiem	II - 1256